

ดีชั่ว - ชั่วดี

โดย
นายสมเกียรติ เม้าทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ดีชั่ว – ชั่วดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

GOODBAD AND BADGOOD

**By
Mr.Somkiat Maothong**

A thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Visual Arts Education

Graduate school, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate school, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ดีชั่ว-ชั่วดี” เสนอ
โดย นายสมเกียรติ เม่าทอง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารท์สนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เก่าทอง
2. อาจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิชญ์ สุภนิมิตร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณเข็มรัตน์ กองสุข)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เก่าทอง)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน)

...../...../.....

54901330: สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำสำคัญ: ความดี / ความชั่ว

สมเกียรติ เม่าทอง: ดีชั่ว-ชั่วดี. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ศ.เกียรติคุณปรีชา เกาทอง และ อ.ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน. 59 หน้า.

งานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีจุดหมายเพื่อนำเสนอเรื่องราวการต่อสู้ของความดีกับความชั่วที่อยู่ในตัวตน : ความดี คือ การกระทำที่ส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่น “ความดี” ประกอบไปด้วยคุณธรรมและน้ำใจเป็นพื้นฐาน “ความดี” ปราศจากพิษภัยและอันตรายใด ๆ ทั้งความคิดและการกระทำทุกอย่างเริ่มจากการใช้ชีวิตให้มีความสุขโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ความชั่ว คือ ชั่วทางกาย ชั่วทางวาจา ชั่วทางใจ รากเหง้าของความชั่วก็คือ กิเลสทั้งปวง เพราะฉะนั้น คนที่มีความชั่วก็จะมี ความโลภ ความโกรธ ความหลง อยู่ในจิตใจ ทำให้จิตใจขุ่นมัวประสพแต่ความทุกข์ทรมาน การต่อสู้ ข้าพเจ้ามองเห็นความดีและความชั่วในตัวตนของมนุษย์ เห็นการต่อสู้ระหว่างความดีกับความชั่ว ในจิตใจคนรวมทั้งตัวข้าพเจ้าเองก็ยังมีสองด้านในตัวตน ทำให้ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดทัศนคติ อารมณ์ และความรู้สึก

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้มีขอบเขตเทคนิคศิลปะครีเอทีฟบนพื้นผ้าใบในรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ ตามรูปแบบเฉพาะตน คือ แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับความดีและความชั่วของมนุษย์ที่ต่อสู้และกัดกินกันอยู่ตลอดเวลา ด้านรูปแบบเป็นผลงานแบบ 2 มิติ โดยนำเสนอภาพจิตรกรรมวิถีชีวิตของภาคใต้ที่ถูกทำลายในการนำเสนอเรื่องราวนามาสร้างสรรค์เป็นผลงานถ่ายทอดอารมณ์ถึงความดีกับความชั่วตามจุดมุ่งหมาย ผลงานวิทยานิพนธ์มีทั้งหมด 4 ชิ้น ขนาด 165 X 120 เซนติเมตร จำนวน 2 ชิ้น และ 175 X 130 เซนติเมตร จำนวน 2 ชิ้น

สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2.....

54901330: MAJOR: VISUAL ARTS EDUCATION

KEY WORD: GOOD-BAD/BAND-GOOD

SOMKIAT MAOTHONG: GOOD-BAD AND BAD-GOOD. THESIS ADVISORS:
PROF.EMERITUS PREECHA THAOTHONG, AND WISUD PO-NGERN, Ph.D. 59 pp.

This Thesis has propose to present struggle between goodness and badness in each individual. Goodness is the action that will benefit to itself and others based on consists of moral goodness and kindness, that is harmless and harm both thought and action. Everything started from living a happiness without making others suffer.

Badness is consist of physical, verbal and emotional, verbal and emotional. Root of the badness is passion. This is greed, lust, anger, frustration, lost in the mind of God Suffer, but Suffering.

I struggle to see the goodness and badness in the absence of men have a battle between good and evil in people's minds. Including myself, it also has two inner self, I have been inspired to convey attitude between emotion and feeling.

This creative works has technique scope of substance pass painting imaginative process in according to individual design namely; showing description about goodness and badness of human being by fighting and quarreling to one another all the times. Making as 2 dimensions layout by presenting the painting pictures about way of life in the Southern part damaged.

The presentation of story will be created as the works to broadcast mood of goodness and badness in accordance with target. There are 4 thesis works; 2 works size 165X120 centimeters and 2 works of size 175X130 centimeters.

Program of Visual Arts Education

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1..... 2.....

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานที่สำเร็จล่วงในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัยที่ได้มี
หลักธรรมคำสอนดี ๆ ให้ผู้คนในโลกได้ปฏิบัติและได้ตระหนักถึงคุณค่าของคุณงามความดี
ขอพระคุณบิดามารดา ผู้เสียสละแรงกายแรงใจ ผู้ให้กำเนิดอบรมเลี้ยงดู มอบความรักความ
อบอุ่น ความห่วงใย และกำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง อาจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน
ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิชญ์ สุภณิมิตร รองศาสตราจารย์ศิริพงศ์ พยอมแย้ม รองศาสตราจารย์
ปริญญา ตันติสุข รวมทั้งครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ และการชี้แนะแนวทางในการ
สร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนให้คำปรึกษาในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการทำงาน
และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ มิตรสหาย ที่พยายามช่วยเหลือด้วยความปรารถนาดีมีน้ำใจเสมอมา จนทำ
ให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดีทุกประการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสร้างสรรค์และศึกษา.....	4
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
2 เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	7
ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ.....	7
อิทธิพลด้านรูปทรงที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ.....	7
อิทธิพลที่ได้รับจากทัศนคติความเชื่อและประสบการณ์.....	8
อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา.....	9
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิเต๋า.....	14
อิทธิพลที่ได้รับจากสภาวะสังคม.....	16
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม.....	20
3 การดำเนินการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	31
การดำเนินการ.....	31
การสร้างภาพร่างสเก็ตผลงาน.....	32
วัสดุอุปกรณ์.....	34
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	35
องค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	35
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	35

บทที่	หน้า
รูปทรง (Form).....	35
รูปร่างอิสระ (Free Shape).....	36
เส้น (Line).....	37
สี (Color).....	38
น้ำหนัก (Tone).....	39
พื้นที่ว่าง (space Pattern).....	40
4 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์และพัฒนา.....	41
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1.....	41
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ 2.....	43
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ 3.....	45
วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	47
วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	49
วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	51
วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	53
5 สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	55
อภิปรายผล.....	56
ข้อเสนอแนะ.....	56
รายการอ้างอิง.....	58
ประวัติผู้วิจัย.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ชื่อภาพ สมุดข่อย ปี 52 หมายเลข 2,2529.....	21
2	ชื่อภาพ ชำระล้างกิเลส.....	22
3	ชื่อภาพ ชำระล้างกิเลส.....	23
4	ชื่อภาพ ชำระล้างกิเลส.....	24
5	ชื่อภาพ ชำระล้างกิเลส.....	25
6	อิทธิพลที่ได้รับจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลาย.....	26
7	อิทธิพลที่ได้รับจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลาย.....	27
8	อิทธิพลที่ได้รับจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลาย.....	28
9	เปรียบเทียบอิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม.....	29
10	เปรียบเทียบอิทธิพลที่ได้รับจากงานจิตรกรรมไทย.....	30
11	ตัวอย่างสร้างภาพร่าง.....	32
12	ตัวอย่างสร้างภาพร่าง.....	33
13	ตัวอย่างสร้างภาพร่าง.....	33
14	ตัวอย่างสร้างภาพร่าง.....	34
15	ตัวอย่างภาพอุปกรรม.....	34
16	ตัวอย่างภาพรูปทรงอิสระ.....	36
17	ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องเส้น.....	37
18	ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องสี.....	38
19	ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องน้ำหนัก.....	39
20	ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องพื้นที่ว่าง.....	40
21	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1.....	42
22	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2.....	43
23	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3.....	44
24	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ดีชั่ว ชั่วดี.....	46
25	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ดีชั่ว ชั่วดี.....	48
26	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ดีชั่ว ชั่วดี.....	50
27	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ดีชั่ว ชั่วดี.....	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

จิตรกรรมไทย หมายถึง ภาพเขียนที่มีลักษณะเป็นแบบอย่างของไทย ที่แตกต่างจากศิลปะของชนชาติอื่นอย่างชัดเจน ถึงแม้จะมีอิทธิพลศิลปะของชาติอื่นอยู่บ้าง แต่ก็สามารถดัดแปลง คัดลอก ตัดทอน หรือ เพิ่มเติมจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเองได้อย่างสวยงามลงตัว น่าภาคภูมิใจและมีวิวัฒนาการทางด้านรูปแบบ และวิธีการมาตลอดจนถึงปัจจุบันซึ่งสามารถพัฒนาต่อไปอีกในอนาคต จิตรกรรมไทยเป็นลักษณะอุดมคติ เป็นแบบ 2 มิติ โดยนำสิ่งใกล้ไว้ตอนล่างของภาพ สิ่งไกลไว้ตอนบนของภาพ ใช้สีแบบเอกรงค์ คือ ใช้หลายสีแต่มีสีที่โดดเด่นเพียงสีเดียว

ลายไทยส่วนประกอบของภาพเขียนไทย ใช้ตกแต่งอาคาร สิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ ฯลฯ เป็นลวดลายที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ซึ่งนำเอารูปร่างจากธรรมชาติมาประกอบ เช่น ลายกระหนก ลายกระจัง ลายประจำยาม ลายเครือเถา เป็นต้น หรือเป็นรูปที่มาจากความเชื่อและคตินิยม เช่น รูปคน รูปเทวดา รูปสัตว์ และรูปยักษ์ เป็นต้น

จิตรกรรมไทย เป็นจิตรกรรมอย่างหนึ่งซึ่งส่งผลสะท้อนให้เป็นวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ มีคุณค่าทางศิลปะ และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า เรื่องที่เกี่ยวกับศาสนา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมการแต่งกาย ตลอดจนการแสดงการเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ ของแต่ละยุคสมัย และสาระอื่น ๆ ที่ประกอบกันเป็นภาพจิตรกรรมไทย งานจิตรกรรมให้ความรู้สึกในความงามอันบริสุทธิ์ นำชื่นชมเสริมสร้างสุนทรียภาพขึ้นในจิตใจ มวลมนุษยชาติได้โดยทั่วไป วิวัฒนาการของงาน จิตรกรรมไทยแบ่งออกตามลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมที่ปรากฏในปัจจุบันมีอยู่ 2 แบบ คือ

1. **จิตรกรรมไทยแบบประเพณี (Thai traditional Painting)** เป็นศิลปะที่มีความประณีตสวยงาม แสดงความรู้สึกชีวิตจิตใจและความเป็นไทย ที่มีความอ่อนโยนละมุนละไม สร้างสรรค์สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนได้ลักษณะประจำชาติ และรูปแบบเป็นพิเศษนิยม เขียนบนฝาผนังภายในอาคารที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา และอาคารที่เกี่ยวกับบุคคลชั้นสูง เช่น โบสถ์ วิหาร พระที่นั่ง วัง บนผืนผ้า บนกระดาษ และบนสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ โดยเขียนด้วยสีฝุ่น ตามกรรมวิธีของช่างเขียนไทยแต่โบราณ เนื้อหาที่เขียนมักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอดีต พุทธประวัติ ทศชาติชาดก ไตรภูมิ วรรณคดี และชีวิตไทย พงศาวดารต่าง ๆ ส่วนใหญ่นิยมเขียนประดับผนังพระอุโบสถ วิหารอันเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ประกอบพิธีทางศาสนา

2. จิตรกรรมไทยแบบอุดมคติ (Idealistic) ลักษณะจิตรกรรมไทยแบบประเพณีเป็นศิลปะแบบอุดมคติ ผสมเข้ากับเรื่องราวที่กึ่งลึกลับมหัศจรรย์ ซึ่งคล้ายกับงานจิตรกรรมในประเทศแถบตะวันออกหลาย ๆ ประเทศ เช่น อินเดีย ศรีลังกา จีน และญี่ปุ่น เป็นต้น เป็นภาพที่ระบายสีแบนเรียบด้วยสีค่อนข้างสดใสและมีการตัดเส้นเป็นภาพ 2 มิติ ให้ความรู้สึกเพียงด้านกว้างและยาว ไม่มีความลึก ไม่มีการใช้แสงและเงามาประกอบ

จิตรกรรมไทยแบบประเพณี มีลักษณะพิเศษในการจัดวางภาพแบบเล่าเรื่องเป็นตอน ๆ ตามผนังช่องต่าง ๆ โดยรอบโบสถ์วิหารและผนังด้านหน้า และหลังพระประธาน ภาพจิตรกรรมไทยมีการใช้สีแตกต่างกันออกไปตามยุคสมัย ทั้งเอกรงค์และพหุรงค์ นิยมมากในสมัยรัตนโกสินทร์ เพราะได้สีจากต่างประเทศที่เข้ามาติดต่อค้าขายด้วย ทำให้ภาพจิตรกรรมไทยมีความสวยงามและสีสันที่หลากหลายมากขึ้น รูปแบบลักษณะตัวภาพในจิตรกรรมไทย ซึ่งจิตรกรรมไทยได้สร้างสรรค์ออกแบบไว้เป็นรูปแบบอุดมคติที่แสดงออกทางความคิดให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและความสำคัญของภาพ เช่น รูปเทวดา นางฟ้า กษัตริย์ นางพญา นางรำ จะมีลักษณะเด่นงามสง่าด้วยลีลาอันชดช้อย แสดงอารมณ์ความรู้สึกปีติยินดี หรือเศร้าโศกเสียใจด้วยอาการกิริยาท่าทาง ถ้าเป็นรูปยักษ์ มาร ก็แสดงออกด้วยท่าทางที่บีบบั่น แข็งขัน ส่วนพวกวานร แสดงความลิงโลดคล่องแคล่ว ว่องไว ด้วยลีลาท่วงท่าและหน้าตา สำหรับพวกชาวบ้านธรรมดาสามัญก็จะเน้นความตลกขบขัน สนุกสนานรื่นเริง หรือเศร้าเสียใจออกทางใบหน้า ส่วนช่างม้าเหล่าสัตว์ทั้งหลายก็มีรูปแบบได้อย่างลึกซึ้ง เหมาะสมสวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชนชาติไทยที่น่าภาคภูมิใจ สมควรจะได้อนุรักษ์สืบทอดให้เป็นมรดกของชาติสืบไป

ความสำคัญของจิตรกรรมไทย

จิตรกรรมไทยเป็นแหล่งรวมข้อมูลแบบสหวิทยาการ ถือได้ว่าเป็นแหล่งขุมความรู้ โดยเฉพาะเรื่องราวอดีตที่สำคัญยิ่ง แสดงให้เห็นถึงความเป็นชนชาติที่มีอารยธรรมอันเก่าแก่ยาวนาน ประโยชน์ของงานจิตรกรรมไทยนอกจากจะให้ความสำคัญในเรื่องคุณค่าของงานศิลปะแล้วยังมีคุณค่าในด้านอื่น ๆ อีกมากดังนี้

1. คุณค่าในทางประวัติศาสตร์
2. คุณค่าในทางศิลปะ
3. คุณค่าในการแสดงเชื้อชาติ
4. คุณค่าในทางสถาปัตยกรรม
5. คุณค่าในเชิงสังคมวิทยา
6. คุณค่าในด้านโบราณคดี
7. คุณค่าในการศึกษาประเพณีและวัฒนธรรม
8. คุณค่าในการศึกษาเรื่องทัศนคติค่านิยม

9. คุณค่าในการศึกษานิเวศวิทยา
10. คุณค่าในการศึกษาเรื่องราวทางพุทธศาสนา
11. คุณค่าในทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

ข้าพเจ้าจึงสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย โดยได้รับแรงบันดาลใจจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลายนำมาปรับใช้เปรียบเทียบกับชีวิตของมนุษย์ถึงเรื่องราวความดีกับความชั่วที่อยู่คู่กับมนุษย์มาตลอดเวลา ซึ่งสองสิ่งนี้จะต่อสู้กันอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ความดีแบ่งคนบนโลกเป็น 2 ส่วน คือ หนึ่งตัวเราและสองคนอื่น ความดีจึงเป็นการกระทำและปฏิกิริยาโต้ตอบต่อการกระทำ ซึ่งจะทำหรือพูดก็ได้ ความดี หมายถึง การคิดและการและการกระทำใด ๆ ก็ได้ ซึ่งกระทำตนและผู้อื่นไม่ให้เดือดร้อน ทำแล้วสบายกายสบายใจ ความดีหรืออกุศลเป็นสภาพธรรมที่ฉลาด ความดีมีหลายระดับ ความดีที่มีปัญญา มีความเห็นถูกย่อมเป็นสภาพธรรมที่ฉลาดรู้ ว่าอะไรคือความดี อะไรคือความชั่ว ส่วนการไม่เบียดเบียนคนอื่นคือคำพูดและการกระทำของเราต้องไม่ไปกระทบหรือทำร้ายคนอื่น หรือให้กระทบน้อยที่สุด นอกจากนั้นยังสามารถเป็นที่พึ่งพาให้คนอื่นได้อยู่อย่างมีความสุขและให้ตัวเองมีความสุขในขณะเดียวกันก็ช่วยคนอื่นด้วย

ความชั่ว-อกุศล-บาป ในทางกลับกันอะไรก็ตามคิดหรือทำแล้วไม่ว่าทางกายหรือวาจา ทำให้เป็นทุกข์กายทุกข์ใจของตนเองหรือของผู้อื่น ทำแล้วเป็นบาปได้ บาปเป็นอกุศลก็คือ ความชั่ว ความไม่ดีสิ่งที่ไม่ควรคิดไม่ควรกระทำทั้งปวง มนุษย์ทุกคนไม่ได้เป็นคนดี มีจิตใจดีอย่างเดียว และก็ไม่ได้เป็นคนเลว มีจิตใจชั่วเข้าไปทั้งหมด มนุษย์ทุกคนมีจิตดีและชั่วในตัวตน และทุกคนคงเคยรับรู้ รู้สึก และมีสัมผัสกับสภาวะจิตที่ดี กับจิตที่ชั่ว ต้องต่อสู้กัน มันเป็นความรู้สึกที่ต้องเลือกข้าง เลือกฝ่ายว่าจะทำอย่างไรดี ระหว่างจิตดี ความดี ความถูกต้อง คิดดี ทำดี ปฏิบัติดี จิตชั่ว ความผิด ไม่ถูกต้อง คิดชั่ว ทำชั่ว ปฏิบัติชั่ว แต่จะเลือกดีหรือชั่วก็ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของจิตใจของแต่ละคน บวกกับสภาพแวดล้อมและเหตุผลนานัปการของคนคนนั้นเอง ข้าพเจ้าจึงนำความรู้สึกเหล่านั้นมาถ่ายทอดสร้างสรรค์ปรุงแต่งด้วยจินตนาการของข้าพเจ้าเอง และสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงจิตดีและจิตชั่วในตัวตนของมนุษย์ที่มีสองด้านในตัวคน ในรูปแบบงานจิตรกรรมร่วมสมัย ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากความรู้สึกส่วนตัว เอาเรื่องราวความรู้สึกมาสร้างสรรค์เป็นผลงานถ่ายทอดถึงเรื่องราวระหว่างความดีกับความชั่วที่ข้าพเจ้ารู้สึก

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อนำเสนอถึงเรื่องราวการต่อสู้ของความดีกับความชั่วที่อยู่ในตัวตน โดยการสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยในรูปแบบรูปธรรม ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกถึงความดีกับความชั่ว

ขอบเขตของการศึกษา

1. ด้านเนื้อหา แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับความดีและความชั่วของมนุษย์ที่ต่อสู้และกัดกินกันอยู่ตลอดเวลา
2. ด้านรูปแบบ เป็นผลงานแบบ 2 มิติ โดยนำเสนอภาพจิตรกรรมวิถีชีวิตภาคใต้ที่ถูกทำลายในการนำเสนอเรื่องราวนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานถ่ายทอดอารมณ์ถึงความดีกับความชั่วตามจุดมุ่งหมาย
3. ด้านเทคนิค เป็นผลงานภาพจิตรกรรมไทยร่วมสมัยโดยใช้เทคนิคสีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

การเริ่มต้นสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม “ดีชั่ว-ชั่วดี” นี้ ข้าพเจ้าได้มีการวางแผนขั้นตอน ต่าง ๆ เพื่อต่อการปฏิบัติงาน โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารและเรื่องราวเกี่ยวกับสภาวะจิตใจของมนุษย์และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า เพื่อทำความเข้าใจเป็นข้อมูล และแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน
2. กำหนดกรอบความหมายและวางขอบเขตทั้งเรื่องเนื้อหา รูปแบบและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน และการนำเสนอผลงาน
3. ศึกษาข้อมูล ค้นหาเหตุผลจากปรากฏการณ์ในธรรมชาติ ด้วยการสังเกตเก็บข้อมูลบันทึกด้วยการถ่ายภาพ จากแง่มุมต่าง ๆ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการสร้างสรรค์
4. ออกแบบภาพร่างแนวคิดจากข้อมูลที่รวบรวมมาเพื่อความลงตัว เหมาะสมกับเรื่องวิทยานิพนธ์ พร้อมปรับแบบแก้ไข
5. สร้างสรรค์ผลงานจริงโดยใช้เทคนิค วิธีการที่ได้ศึกษาค้นคว้า
6. วิเคราะห์ผลงานที่สร้างสรรค์เพื่อหาข้อดีและข้อเสีย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ
7. แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิด และพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ให้ออกมาสมบูรณ์ที่สุด
8. นำเสนอผลงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
9. นำเสนอ จัดแสดงผลงานนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์และศึกษา

ศึกษาข้อมูล ค้นคว้าหาเหตุผลจากอารมณ์ความรู้สึกภายใน และการแสดงออกเพื่อศึกษาถึงปัญหาและนำมาเป็นข้อมูล ประกอบในการสร้างสรรค์

1. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาวะจิตใจ ความดี ความชั่ว ตัวตน
2. วารสาร บทความที่เกี่ยวข้องกับสภาวะจิตใจ ความดี ความชั่ว ตัวตน
3. สื่อบัตร แสดงผลงานศิลปกรรมต่าง ๆ
4. วิทยานิพนธ์ ศิลปนิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียง
5. จากแรงบันดาลใจ จินตนาการ ความคิดในอุดมคติของข้าพเจ้าเอง

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

1. อุปกรณ์
 - 1.1 สมุดบันทึก สมุดสเก็ต
 - 1.2 พู่กัน
 - 1.3 แปรงทาสี
 - 1.4 กล้องถ่ายภาพ
 - 1.5 เครื่องคอมพิวเตอร์
2. วัสดุ
 - 2.1 เฟรมผ้าใบ
 - 2.2 สีอะคริลิก
 - 2.3 วัสดุเครื่องเขียน
 - 2.4 ยางลบ

นิยามคำศัพท์

ความดี หมายถึง การกระทำที่ส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่น “ความดี” ประกอบไปด้วยคุณธรรม และน้ำใจเป็นพื้นฐาน “ความดี” ปราศจากพิษภัยและอันตรายใด ๆ ทั้งความคิดและการกระทำทุกอย่างเริ่มจากการใช้ชีวิตให้มีความสุขโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ความชั่ว หมายถึง ชั่วทางกาย ชั่วทางวาจา ชั่วทางใจ รากเหง้าของความชั่วก็คือกิเลสทั้งปวง เพราะฉะนั้น คนที่มีความชั่วก็จะมีกรรมโลก ความโกรธ ความหลง อยู่ในจิตใจ ทำให้จิตใจขุ่นมัว ประสพแต่ความทุกข์ทรมาน

ดีชั่ว – ชั่วดี หมายถึง การต่อสู้ของสภาวะจิตใจระหว่างความดีกับความชั่วที่มีการกัดกินกันอยู่ตลอดเวลา

สภาวะจิตใจ หมายถึง ห้วงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในช่วงเวลาหนึ่งที่เกิด รับรู้ และรู้สึกกับสิ่งที่ได้สัมผัสทั้งทางกาย วาจา ใจ

ภาพจิตรกรรมที่เสียหาย หมายถึง ภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถที่ได้ผ่านกาลเวลา การชำรุด หลุดร่วงจึงเป็นภาพที่ไม่สมบูรณ์

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัยมากขึ้น
2. ทักษะฝีมือและเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงกับแนวความคิดด้วยการใช้เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบในการสร้างบรรยากาศ
3. ผลงานจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัยที่เกิดจากแนวความคิด ความจริงที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคนถึงเรื่องราวความดีกับความชั่ว

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ดีชั่ว-ชั่วดี” โดยมีที่มาจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลายด้วยกาลเวลา เสมือนความดีกับความชั่วที่อยู่กับมนุษย์มาตั้งแต่วัยเยาว์จนถึงปัจจุบัน ซึ่งสองสิ่งนี้จะต่อสู้ด้วยกันตลอดเวลาไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ความชั่วกับความดีเป็นธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์สามารถคิดดีได้ ทำชั่วได้ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกว่า ภายในจิตใจของตัวเองไม่ได้เป็นคนดีไปทั้งหมด แต่ก็ไม่ได้เป็นคนเลว มีทั้งสองพฤติกรรมของตนเองที่ปรากฏให้เห็นในช่วงการใช้ชีวิตอยู่ เคยทั้งทำความดี คิดดี ทำดี และเคยทั้งทำความชั่ว คือ คิดชั่ว คิดไม่ดี ทำให้ข้าพเจ้าคิดต่อไปและมองไปที่บุคคลอื่น ๆ ในสังคมที่อยู่รอบตัวเรา เริ่มจากบุคคลใกล้เคียงจนถึงบุคคลทั่วไปต่าง ๆ และจากการสังเกต ข้าพเจ้าได้พบว่า บุคคลหรือมนุษย์เหล่านั้นก็มีทั้งข้อดี และข้อไม่ดี มีทั้งเคยทำดี คิดดี และเคยทำความชั่ว คิดชั่วเช่นกัน แต่อาจจะมากหรือน้อยนั้นแตกต่างกันไปตามปัจเจกของแต่ละบุคคล จากความคิดและแรงบันดาลใจ ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมา จึงได้มีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจิตรกรรมร่วมสมัยเป็นรูปแบบรูปธรรม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

อิทธิพลด้านรูปทรงที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม มีหลักสำคัญในการสร้างผลงาน คือ กระบวนการทางเนื้อหา การนำเสนอและการแสดงออกของรูปแบบงานศิลปะ ซึ่งหลักทั้ง 2 นี้มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ทั้งยังเป็นสิ่งส่งเสริมให้ผลงานจิตรกรรมมีคุณค่าทางศิลปะ และสุนทรีย์มากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าได้ยึดหลักทั้ง 2 กระบวนการนี้เป็นแนวทางเพื่อ ค้นหา คัดเลือก ตัดทอน เพิ่มเติมในส่วนของคุณค่าทางศิลปะ จินตนาการส่วนตัวของข้าพเจ้าหลังจากศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อต้องการสิ่งที่ข้าพเจ้าจะนำเสนอออกมาเป็นผลงาน โดยได้เน้นถึง “ดีชั่ว-ชั่วดี” ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลายและคงเหลืออยู่นำมาเปรียบเทียบปรับใช้กับชีวิตคน

ในด้านของรูปแบบ ข้าพเจ้านำเอาภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลายอันเป็นธรรมชาติอิสระมาผสมผสานกับจินตนาการของข้าพเจ้า โดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่เหมาะสม ความสมดุลเป็นหลัก

อิทธิพลที่ได้รับจากทัศนคติความเชื่อและประสบการณ์

ข้าพเจ้ามีถิ่นกำเนิดอยู่จังหวัดพัทลุง ได้เติบโตมากับสังคมชนบทที่นับถือศาสนาพุทธ พ่อแม่พาเข้าวัดทำบุญตั้งแต่เด็ก ทำให้ชีวิตผูกพันอยู่กับวัด กับศาสนาพุทธ ซึ่งแน่นอนย่อมได้รับอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานจากความเชื่อทางศาสนาพุทธ และศาสนาทุกศาสนาย่อมสอนให้คนเป็นคนดี มุ่งหวังให้คนทำความดีละเว้นความชั่ว ข้าพเจ้าจึงมาคิดถึงคำสอนของบรรพบุรุษโบราณว่า “สวรรค์อยู่ในอก นรกอยู่ในใจ” ดังนั้น จะมีความจริงเพียงใด จึงได้พิจารณาให้แยกคาย เพราะถ้าไม่มีเหตุผลที่ได้อยู่จริงแล้ว ท่านคงไม่สอนกันต่อมาจนถึงทุกวันนี้

สวรรค์ในอก ข้าพเจ้ามาพิจารณาถึง คำว่าสวรรค์ สวรรค์ก็คืออารมณ์ที่ดี ความสบาย หรือความสุข ซึ่งก็คือด้านดี นรกก็คืออารมณ์ที่ร้าย ความเดือดร้อน หรือความทุกข์ ซึ่งก็คือด้านชั่ว คำว่าอกก็หมายถึงใจ ส่วนนิพพานก็คือความดีดับกิเลสโดยสิ้นเชิง โดยเฉพาะ ได้แก่ ความดับตัณหาคือความอยาก อันเป็นเครื่องร้อย, รัด, เย็บ หัวใจสัตว์ให้ติดอยู่เวลาใดที่เราทำความดีได้ลาก, ยศ, ความสรรเสริญจากมหาชน เราก็มีความปลื้มอกปลื้มใจเป็นความสุข หรือเวลาที่อารมณ์อันดีคือรูปที่งาม เสียงที่ไพเราะอ่อนหวาน กลิ่นที่หอมหวานชวนดื่ม รสที่กลมกล่อมชวนชานเสี้ยว กระสันต์สัมผัสการถูกต้องสิ่งที่นุ่มนวลละมุนละไม เป็นที่ถูกความประสงค์ของเรามากระทบเข้า ก็ทำให้ใจเรานึกบาน เป็นความสุขสำราญ จัดว่าสวรรค์เกิดขึ้นในใจของเราแล้ว หรือว่าใจของเราได้ขึ้นสวรรค์แล้ว แม้สัตว์ที่มีวิมานสวยสดงดงามตระการตาเพียงพร้อมไปด้วยเทพบุตรเทพธิดา เป็นบริวาร มี รูป, เสียง, กลิ่น, รส, สัมผัส อันเป็นทิพย์นานาประการ เมื่อเราได้ประสบแล้วมันก็เป็นเพียงทำใจให้สดชื่นรื่นเริงเบิกบานเช่นเดียวกัน แต่ถ้าเราอยู่ในวิมานเช่นนั้นแล้ว จิตใจไม่เป็นสุข กระสับกระส่าย คี้นรน กินไม่ได้นอนไม่หลับ เราจะเอาหรือไม่ ก็คงไม่เอาอีกเหมือนกัน นั่นความสุขในใจในปัจจุบันนี้ จึงเป็นของควรปรารถนาหรือทำให้เกิดมีขึ้นก่อนเป็นอย่างยิ่ง ดีกว่าจะมัวพะวงถึงสวรรค์วิมาน อันจะได้ถึงต่อเมื่อตายไปแล้วไปไหน ๆ

นรกในใจ ก็คือ ส่วนเวลาใดที่เราได้ทำความชั่วแล้ว แม้ยังไม่มีใครรู้หรือเขาจับยังไม่ได้ ใจของเราก็เดือดร้อนกระสับกระส่ายกลัวคนอื่น จะรู้หรือกลัวเจ้าหน้าที่เขาจะจับได้ ไม่เป็นอันจะกินหรือจะนั่งนอนก็ไม่ปกติ ครั้นผลของความชั่วเกิดขึ้นอีก ย่อมเป็นเหตุให้เสื่อมจากลาภ กลับถึงความวิบัติ ถูกถอดจากยศ ปลดจากตำแหน่งหน้าที่ซึ่งเคยทำอยู่ใจของเราเป็นอย่างไร มันจะคืนทุนทรนทรายยิ่งกว่าเอาปาลามาเผาทั้งเป็นเสียอีก หรือเวลาที่อารมณ์ร้าย คือ รูปที่น่าเกลียด เช่น เป็น โรคเรื้อนเน่าเฟะ, เสียงที่ดุร้าย นินทาตำหนิ, กลิ่นศพหรือกลิ่นอุจจาระที่เหม็นเน่าน่าสะอิดสะเอียน, รสที่พร่าปร่าไม่กลมกล่อม เผ็ดอย่างโหด เปรี้ยวอย่างแจ้ก ชวนให้เบื่อและอาเจียน, สัมผัสที่แข็งกระด้าง ที่สกปรกที่ร้อนจัดหรือเย็นจัดซึ่งไม่ถูกความประสงค์ของเรามากระทบเข้า ย่อมทำให้ใจเดือดร้อนคีนรนไม่พอใจกระสับกระส่าย เกิดความทุกข์หนักก็จัดว่านรกได้เกิดในใจ

ของเราแล้ว หรือว่าใจของเราได้ตกนรกแล้ว แม้นรกที่เป็นขุมใหญ่ ๆ อันประกอบด้วยเหล็กหนาทึบทั้งสี่ด้าน มีกระทะทองแดงใหญ่เต็มไปด้วยน้ำกำลังเดือดพล่านเพราะแรงไฟที่ลุกโชนท่วมกระทะนั้น มีนายนิรยบาลคอยตีเมฆไล่ต้อนเหล่าสัตว์นรกแล้วจับโยนลงไป ในกระทะทองแดงนั้น หรือหมาคุร่ายไล่กัด นายนิรยบาลก็เอาหอกไล่แทงให้ขึ้นต้นจิว ซึ่งมีหนามเหล็กยาวถึง 16 องคุลี ครั้นขึ้นไปแล้วก็ถูกแรงกาปากเหล็กกรุมกัดจิกตาและได้ฟุงอีก เมื่อเราประสบแล้วมันก็เพียงทำใจของเราให้หวาดกลัว ไม่มีความสุข ดิ้นรน ต้องดิ้นทุรนทุราย กระสับกระส่าย ใจต้องเดือดร้อนอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน ฉะนั้นความทุกข์ในใจในปัจจุบันนี้จึงเป็นของที่เรากลัวกลัว ควรจะหลีกเลี่ยงไม่ทำให้เกิดความทุกข์เดือดร้อนใจ อันเป็นให้ต้องไปเกิดเดือดร้อนในนรกภพหน้าอีกเป็นอย่างยิ่ง

ทำให้ข้าพเจ้ามีทัศนคติความเชื่ออยู่เสมอว่า คนเรามีด้านดีและไม่ดีอยู่ในตัวตนตลอดระหว่างความดีความชั่วในตัวตน ต้องต่อสู้กันตลอดเวลาซึ่งภายในจิตใจเรารับรู้มาตลอดในช่วงขณะที่เราใช้ชีวิตอยู่ ไม่ว่าจะกระทำสิ่งใดในใจก็ต้องคิดทบทวน ใจหนึ่งอยากทำเพราะเป็นสิ่งดี ใจหนึ่งสิ่งไม่ต้องทำเพราะไม่ได้เป็นประโยชน์กับตนเอง ซึ่งความคิดด้านนี้เกิดขึ้นอยู่บ่อย ๆ ในตัวตนของข้าพเจ้า ซึ่งยังมีกิเลสอยู่ และก็ยังมึนสติความคิดอยู่ ซึ่งก็คือความดีและความชั่ว ตนเองเป็นผู้รับรู้เหมือนรับรู้ที่ “สวรรค์อยู่ในอก นรกอยู่ในใจ” นั่นเอง

อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา

พระพุทธศาสนา¹ คือ พุทธะหมายถึง ผู้ตื่น ผู้รู้ ผู้เบิกบาน ส่วนศาสนาหมายถึง คำสอน ดังนั้น พุทธศาสนา คือ คำสอนและหลักปฏิบัติให้เกิดพุทธะในจิตเป็นศาสนาแห่งสติและปัญญา

สติ ที่อยู่กับปัจจุบันตลอดเวลาไม่ย้อนอดีตไม่พะว้าพะวงกับอนาคต ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ทำประโยชน์ในปัจจุบันเป็นสำคัญ

ปัญญา ที่รู้ “อะไรอะไร” ตามความเป็นจริงจนถึงที่สุด รู้ว่าสิ่งทั้งปวงล้วนไม่เที่ยงเป็นทุกข์ ไม่มีตัวตน และอบรมจิตใจไม่ให้ยึดถือ ไม่อยากเอา ไม่อยากเป็นอะไร เพื่อเข้าถึงซึ่งการดับทุกข์ เป็นศาสตร์แห่งโพธิปัญญา เป็นศาสนาแห่ง “เหตุและผล” ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ ถือความจริง ความถูกต้อง กฎธรรมชาติ ทนสมัยตลอดเวลา ทนต่อการพิสูจน์ทุกเมื่อ เป็นศาสนาแห่งความสุข (โลกุตระ สุข คือ สงบและเย็น) โดยรู้ “ทุกข์” และการดับทุกข์

¹ วรินทร์ วิชญานุโรจน์, เข้าใจเข้าถึงพระพุทธศาสนา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม, 2549), 14.

เป็นศาสนาแห่งความถูกต้อง (สัมมา) ทั้งของเรื่องกายและเรื่องของจิต ตามหลักพื้นฐานของ
ธรรมชาติ

เพราะฉะนั้น ไม่แปลกเลยที่ศาสนาจะมีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะในทุกแขนง ซึ่งก็
รวมถึงการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าด้วยเช่นกัน เพราะศาสนาได้กล่าวถึงเรื่อง จิตใจ
การต่อสู้กับจิตใจตนเอง ที่มีสองด้านคือด้านดีและด้านไม่ดี ดังที่หลวงปู่ชาได้เล่าประสบการณ์ไว้
ว่า ²ไม่มีสงครามใดที่จะรุนแรงเท่าสงครามกิเลส และไม่มีการต่อสู้ใดที่ยิ่งใหญ่เท่ากับการต่อสู้กับ
จิตใจของตนเอง ระหว่างที่จำพรรษาอยู่กับหลวงปู่กินรีนั่นเอง กามราคะก็ได้กลับมาเล่นงานท่าน
อีกครั้ง ครึ่งนี้ร้ายกว่าที่เคยและเล่นงานท่านอยู่นานนับ 10 วัน

“ขณะที่มีความเพียรปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัด กามราคะก็เข้ามารุมเร้าอย่างรุนแรง
ไม่ว่าจะเดินจงกรม นั่งสมาธิ หรืออยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม ปรากฏว่ามีอวัยวะเพศของผู้หญิงลอย
เต็มไปหมด เกิดความรู้สึกรุนแรงจนแทบทำเพียรไม่ได้ต้องอดทนต่อสู้กับความรู้สึกและนิมิต
เหล่านั้นอย่างลำบากยากเย็น ความรู้สึกต่อกามราคะในครั้งนั้นย่ำยีจิตใจรุนแรงพอ ๆ กับความกลัว
ที่เกิดขึ้นในคราวที่ไปอยู่ป่าช้าครั้งแรก เดินจงกรมก็ไม่ได้ เพราะองค์กำเนิดถูกผ้าเข้าก็มีอาการไหว
ตัว ต้องให้เขาทำที่จงกรมในป่าที่บึงเพื่อเดินเฉพาะในเวลาค่ำมืดและเวลาเดินต้องถลกลบงพันเอาไว้
การต่อสู้กับกามราคะเป็นไปอย่างทรหดอดทน ขับเคี่ยวกันอยู่นานถึง 10 วัน ความรู้สึกนิมิต
เหล่านั้นจึงสงบและขาดหายไปเป็นที่สุด หลังจากต่อสู้กับกิเลสด้วยความทรหดอดทน ท่านก็ได้รับ
ชัยชนะอย่างงดงาม จากประสบการณ์การต่อสู้กับกิเลสในเรื่องของกามราคะ แสดงให้เห็นว่ายังมี
การต่อสู้ระหว่างจิตดีกับกิเลสที่เป็นจิตไม่ดีในการบำเพ็ญเพียรของท่าน

กิเลส คือ ³ปัจจัยเชิงลบที่ทำให้จิตและปัญญาเสื่อมคุณภาพ เป็นโรคร้ายในใจที่ฝังอยู่
คอยบีบคั้นให้มนุษย์คิดชั่ว พุคชั่ว ทำชั่ว แล้วผลของความชั่วก็ไม่หายไปไหน มันได้กลายเป็น
มารร้ายย้อนกลับมาตามจงล้าจงผลาญข้ามภพข้ามชาติให้เดือดร้อนอย่างแสนสาหัสในอนาคต
เด็กเมื่อแรกเกิดดูเหมือนบริสุทธิ์ไร้เดียงสา แต่จริง ๆ แล้วมีเชื้อกิเลสอยู่ในใจรอเวลากำเริบเมื่อพบ
เหยื่อล่อ กลายเป็นว่าทันทีที่เราทำความชั่วมันก็ลุคให้เรารตกไปสู่วงจรแห่งราคะที่มีอยู่ประจำโลกนี้
ทันที คือต้องเป็นทุกข์ตลอดชาตินี้ ตายไปก็ทุกข์ต่อไปอีก โดยมีกิเลสในใจแต่ละคนเป็นตัวบีบคั้น
ให้ผู้นั้นเข้าไปติดอยู่ในวงจร ถ้าคนยังปราบกิเลสในใจได้ไม่หมด กิเลสในใจก็ยังคงคอยบีบคั้นให้

² ญาณภ ตระกลธนภาส, “ตามรอยพระอริยสงฆ์แห่งเมืองดอกบัวงาม พระอาจารย์ชา
สุภทัตโต,” Secret 5, 109 (มกราคม 2556) : 3.

³ มูลนิธิศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา, กิเลสตัณหา, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558,
เข้าถึงได้จาก <http://www.dhamahome.com>.

คนสร้างกรรมชั่วใหม่เพิ่มขึ้นอีก ในคัมภีร์ท่านระบุว่ากิเลสมีมากมาย จนกลายเป็นสำนวนกิเลสพันห้าต้นหาร้อยแปด แต่เมื่อกล่าวรรัดถึงที่สุด กิเลสขั้นพื้นฐานระดับที่เป็นตัวรากเหง้าหรืออกุศลมูลจริง ๆ ก็มีเพียงสามตัวหลัก ๆ คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ซึ่งเราทั้งหลายคุ้นเคยและตระหนักถึงอันตรายของกิเลสสามตัวนี้กันเป็นอย่างดีอยู่แล้ว ใครไม่เคยโลภ ใครไม่เคยโกรธ ใครไม่เคยหลงบ้าง คำตอบคือไม่มีเลย ทุกคนล้วนตกอยู่ใน ความโลภ ความโกรธ ความหลง มากบ้างน้อยบ้างเป็นธรรมดา คนที่จะหมดจาก ความโลภ ความโกรธ ความหลง ได้อย่างถาวรก็มีแต่พระอรหันต์ท่านั้น แต่ไม่ต้องกังวลใจไปเลย เพราะพระอรหันต์ก็คือคนธรรมดาอย่างเราทั้งหลายนี่เอง ท่านก็เคยมีกิเลส แต่ท่านพัฒนาตนจนพ้นกิเลสไป ท่านทำได้ เราก็ทำได้ และเมื่อทำได้แล้วท่านเหล่านั้นก็เทศน์ ก็สอน บอกกล่าวให้เราทั้งหลายรู้จักการจัดการกิเลสเหมือนกับที่ตัวท่านเหล่านั้นทำสำเร็จมาแล้วด้วย ประวัติของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์สาวกหรือประวัติของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่ชา สุภัทโท หรือหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ประวัติของบูรพาจารย์ทุกท่าน ล้วนแล้วแต่เป็นประวัติของการบริหารจัดการกิเลสทั้งสิ้น

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่ามนุษย์มีความดีฝ่ายดีอยู่ในตัวและมีความชั่วฝ่ายชั่วอยู่ในตัวเช่นกัน ข้าพเจ้าจึงแบ่งหมวดหมู่ของความดีคือบุญ และความชั่วคือกิเลส และพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตัวความชั่วซึ่งเกิดจากกิเลส

รากเหง้าของกิเลส⁴ ได้แก่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ซึ่งกิเลสทั้งสามนี้พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า อกุศลมูล แปลว่า รากเหง้าของความชั่ว รากเหง้าของความเศร้าหมองแห่งจิตใจ รากเหง้าของความทุกข์ โลภ โกรธ หลง เป็นรากเหง้าของบรรดากิเลสทั้งปวง ฉะนั้นถ้าจะต้องบริหารจัดการกิเลสให้เบาบางลง ก็จะต้องเริ่มที่กิเลสระดับรากเหง้า 3 ตัวนี้ก่อน เพราะกิเลสทั้งสามตัวนี้เป็นกิเลสที่เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ ความทุกข์ทั้งหลายทั้งปวงบรรดามีในโลกนี้ล้วนเกิดขึ้นเพราะความโลภ ความโกรธ ความหลง ทั้งนั้น

หลังจากเรารู้แล้วว่ากิเลสพื้นฐาน คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง และรู้วิธีจัดการแล้ว ต่อจากนั้น กิเลสที่เราควรจะทำความรู้จักให้มากขึ้น เพื่อบริหารจัดการกิเลสให้ลดน้อยลงไปอีกก็คือตัณหา คือความอยากได้ มานะ คือความอยากใหญ่และทิฐิ คือความใจแคบ ใครที่เคยอ่านคัมภีร์พระพุทธศาสนาบ้าง จะพบว่าเมื่อกล่าวถึงกิเลส บางทีท่านก็ระบุลงไปว่า กิเลส 1,500 ตัณหา 108 (กิเลสพันห้าต้นหาร้อยแปด) ที่เป็นสำนวนแสดงว่ากิเลสมีมากมายจริง ๆ แต่เมื่อกล่าวโดยเนื้อหาแท้ ๆ แล้ว กิเลส 1,500 ตัณหา 108 นั้น ก็เป็นเพียงการขยายความคุณภาพ

⁴ ว.วชิรเมธี, กิเลส (นนทบุรี : สำนักพิมพ์ปราชญ์, 2555), 17-19, 57-63.

ของกิเลสออกไปให้ละเอียดยิ่งขึ้นจากกิเลสพื้นฐาน คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลงนั่นเอง แล้วความโลภ ความโกรธ ความหลงนี้ บางทีท่านก็แสดงในอีกชื่อหนึ่งว่าเป็นตัณหา มานะ ทิฏฐิ แม้จะต่างชื่อกัน แต่โดยเนื้อหาแล้วก็เป็นเรื่องเดียวกันนั่นเอง

ความโลภ	ก็คือ	ตัณหา
ความโกรธ	ก็คือ	มานะ
ความหลง	ก็คือ	ทิฏฐิ

ดังนั้น แม้เราจะเห็นว่ากิเลสมีชื่อมากมายหลายอย่าง แต่ก็ควรทราบไว้เป็นความรู้พื้นฐานว่า กิเลสเหล่านั้นต่างก็งอกออกไปจากกิเลสสามตัวนี้ทั้งสิ้น หลักการสังเกตก็คือ กิเลสที่แสดงอาการออกมาเป็นความอยากได้ ใครจะเอาทั้งหมด จัดเข้าในความโลภหรือตัณหา กิเลสที่แสดงอาการออกมาเป็นโทษะ ความรุนแรง อฆาต พยาบาท หรือความอยากเด่น อยากดี อยากมีตัวตน จัดเข้าในความโกรธหรือมานะ กิเลสที่แสดงอาการออกมาเป็นความหลง ไม่รู้จักสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง จัดเข้าในโมหะ ความหลงหรือทิฏฐิ

ความโลภ ความโกรธ ความหลง หรือตัณหา มานะ ทิฏฐิ บางทีนักปราชญ์ท่านก็แปลให้เข้าใจง่าย ๆ ว่า “อยากให้ อยากใหญ่ ใจแคบ” (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตฺโต)

อยากให้ ก็คือ ความอยากจะสนองประสาทสัมผัสทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

อยากใหญ่ ก็คือ ความอยากจะเป็นนั้น เป็นนี้ อยากมีตัวตนโดดเด่น อยากครอบงำ

ใจแคบ ก็คือ ความหลงผิดยึดติดถือมั่นอยู่ในเงาความจริงหรือในลัทธิในิกาย

ทฤษฎี ระบบความคิด ระบบความเชื่อต่าง ๆ อย่างหน้ามีดตามัว

กิเลสเหล่านี้มักหมักคองท่อหุ้ม เอิบอาบ แฉอิม บีบคั้น บังคับ กัดกร่อนใจของมนุษย์ให้คิดทำแต่ในสิ่งที่ชั่วช้าต่าง ๆ จนกระทั่งผู้นั้นคุ้นเคยต่อความชั่วร้ายทั้งหลายในที่สุดก็กลายเป็นนิสัยไม่ดีติดตัวแต่ละคน ทำความชั่วซ้ำแล้วจนเป็นสันดาน เป็นเหตุให้ต้องจมอยู่ในความทุกข์มานับชาติไม่ถ้วน กิเลสทั้งสามคือรากเหง้าของกิเลสที่เหลือทั้งหมด การจัดการกิเลสทั้งสามนี้ ก็มีคุณค่าเท่ากับว่ากิเลสทั้งหมดได้รับการจัดการไว้ด้วย

ด้านความดี

ความดีซึ่งเกิดจากการทำความดีในตัวของตน ของมนุษย์หรือจะเรียกอีกอย่างว่า

“บุญ”

คำว่า “บุญ” มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย บุญ แปลว่า “เครื่องชำระสันดาน” โดยปกติสันดานของปุถุชนคนมีกิเลสหนา ย่อมมีปกติน้อยไปในความโลภ โกรธ และความหลง การทำบุญช่วยชำระความโลภ ความโกรธ ความหลงในจิตใจของเราให้น้อยลง

บุญ แปลว่า “ความดี” คนที่ทำความดี ย่อมบันเทิงในโลกลี้ในโลกลหน้าและโลกทั้งสอง
บุญ แปลว่า “ความฉลาด” เหมือนกับคำว่า “บุญญราสี” กองบุญ-กองกุศล ช่วยให้คน
เจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่

บุญ แปลว่า “ความสุข” ดังคำว่า “บุญนั้นเป็นชื่อของความสุข” หมายความว่า จิต
ของคนมีบุญ ย่อมเป็นจิตผ่องใส จะพูดจะทำอะไร ก็ทำแต่สิ่งที่ดี ผลที่ตามมาคือความสุข จุใจ
ติดตามตัว

บุญ แปลว่า “คุณธรรมฝ่ายดี” ที่ช่วยให้คนทำได้ทั้งมนุษยสมบัติ สวรรคตสมบัติ
และนิพพานสมบัติ

ในทางพระพุทธศาสนา⁵ ได้กล่าวถึงบุญไว้ 10 ประการ คือ

1. บุญสำเร็จด้วยการให้ทาน ไม่ว่าจะเป็นวัตถุสิ่งของหรือการให้ธรรมเป็นทาน (ทานมัย)
2. บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล ศีล แปลว่า ปกติ-คนที่มีศีลคือคนที่อยู่ในกรอบแห่งการ
ประพฤติที่ดีงาม (ศีลมัย)
3. บุญสำเร็จด้วยการให้เจริญภาวนา การสวดมนต์ ไหว้พระ การนั่งสมาธิ (ภาวนามัย)
4. บุญสำเร็จด้วยการประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตน คนที่มีลักษณะเช่นนี้ ย่อมมีแต่
ความสุขความเจริญในชีวิต จะเพียบพร้อมไปด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ (อปายนมัย)
5. บุญสำเร็จด้วยการชวนช่วยเหลือผู้อื่น บุญประเภทนี้มีมากในสังคมเรา เช่น
ช่วยเหลือด้านเงินทองแก่ผู้ตกทุกข์ได้ยาก (เวทย์วจมัย)
6. บุญสำเร็จด้วยการให้ส่วนบุญ หลังจากที่เรำทำบุญก็อุทิศไปให้แก่เจ้ากรรมนายเวร
และสรรพสัตว์ทั้งหลาย และแผ่เมตตาให้ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด (ปัตติทานมัย)
7. บุญเกิดจากความยินดี เป็นการแสดงความยินดีที่ผู้อื่นได้ดี ไม่อิจฉาริษยา
(ปัตตานุโมทนา มัย)
8. บุญเกิดจากการฟังธรรม การที่เราไปฟังเทศน์ฟังธรรม ฟังการบรรยาย ปาฐกถา ก็
จัดเป็นบุญชนิดนี้ (ธัมมัสสวนมัย)
9. บุญเกิดจากการแสดงธรรม การบรรยายธรรม การใช้สื่อการสอนธรรมให้แก่ผู้อื่น
เข้าใจ (ธรรมเทศนามัย)

⁵ พระมหาสมปอง ตาลปุตโต, ธรรมะ To Go (กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กเลิฟเวอร์ จำกัด,
2552), 57-63.

10. บุญเกิดจากการทำความเห็นให้ตรง หมายความว่า บุญจะทำให้เรามีความเห็นที่ถูกต้อง ผิดกลายเป็นถูก คดเป็นตรง มืดเป็นสว่าง โหดร้ายเป็นเมตตา ทำสิ่งที่ดีมีค่าในชีวิต (ทิฐุชุกัมม)

ด้วยเหตุนี้ เราจึงควรทำบุญให้สม่ำเสมอและที่สำคัญเราต้องมีความพอใจในการสร้างบุญสร้างกุศล และมีความคิดให้เป็นไปในฝ่ายที่ดีอยู่เสมอ บุญจึงจะเกิดแก่เรา เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้า จึงตรัสเตือนเราทั้งหลายว่า “หากคนเราจะทำบุญไซ้ ควรทำบุญนั้นให้บ่อย ๆ และการสร้างความพอใจในบุญนั้น เพราะว่าการสั่งสมบุญนำความสุขมาให้”

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิเต๋า

ลัทธิเต๋าในความเชื่อเรื่อง “หยินหยาง”

“จักรพรรดิฟูฉี” เป็นผู้ให้กำเนิดปรัชญาจีนไว้ในคัมภีร์ “อี้จิง” (ซึ่งแปลว่าความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ จีนยกย่องว่าเป็นแผนที่นำทางให้กับมนุษย์ทั้งด้านการดำเนินชีวิต การตัดสินใจ และการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขกว่าที่เป็น) ปรัชญาของพระองค์มีรากฐานมาจากการผสมเส้นตรง กล่าวคือ เส้นตรงเดี่ยว เรียกว่า หยาง เป็นตัวแทนเพศชาย และเป็นสัญลักษณ์แทนความแข็งแกร่ง ส่วนเส้นตรงแยกเรียกว่า หยิน เป็นตัวแทนเพศหญิง และเป็นสัญลักษณ์แทนความอ่อนโยนแปรปรวน หยางและหยิน แม้จะมีลักษณะตรงกันข้ามกัน แต่ทั้งสองก็รวมกันเป็นสิ่งที่เรียกว่า เอกภาวะ ได้หรือประสานกลมเกลียวกันโดยอาศัยความแตกต่างนั่นเอง ขณะที่ตำราชื่อ “กวานจื่อ” บันทึกไว้ว่าหยางหยินเป็นหลักสำคัญของสวรรค์และแผ่นดิน คติจีนเชื่อว่าสรรพสิ่งในสากลจักรวาล ล้วนมีสองด้านคือ หยินและหยาง เป็นกฎแห่งความสมดุลของธรรมชาติ เป็นปรัชญาของลัทธิเต๋าที่เชื่อว่า สรรพสิ่งบนโลกใบนี้จะต้องมีสิ่งคู่กันเสมอ มีมืดก็ต้องมีสว่าง มีร้อนก็ต้องมีเย็น มีผู้หญิงก็ต้องมีผู้ชาย หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป หรือมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากหรือน้อยเกินไปก็จะเกิดภาวะไม่สมดุล ซึ่งจะนำหายนะมาให้ที่สุดแล้วคือ “หยิน” เป็นตัวแทนของความมืด ไม่เคลื่อนไหว อ่อนล้า เสร้าโทศ ความตาย ความหนาวเย็น ผู้หญิง “หยาง” เป็นตัวแทนของความกระตือรือร้น พลังงาน แสงสว่าง ผู้ชาย การเกิด การเคลื่อนไหวที่ไม่หยุดนิ่ง หยินและหยางเป็นพลังตรงข้ามที่คู่กัน เปลี่ยนแปลงและส่งเสริมซึ่งกันและกัน พลังซึ่งคู่กันนี้หากเท่ากันจะสร้างความสมดุล เช่น บวก – ลบ ชาย – หญิง พระอาทิตย์ – พระจันทร์ ร้อน – หนาว กลางวัน – กลางคืน โดยสิ่งแรกในแต่ละคู่คือหยาง อีกสิ่งคือ หยิน

ต่อมาเกิดมีพัฒนาการทางปรัชญาเพิ่มเติมขึ้นมาว่าแท้จริงแล้วในท่ามกลางหยางก็มีหยิน และในท่ามกลางหยินก็มีหยาง หยินหยางเป็นปรัชญาในลัทธิเต๋าที่มีรูป “ไท่จี่” เป็นสัญลักษณ์คือ รูปวงกลมและมีเส้นโค้งแบ่งเป็นสองส่วนขาวดำ อุปมาว่าเป็นมัจฉาคือปลาสองตัว ปลาสีขาว

เป็นตัวแทนของหยาง ส่วนปลาสีดำเป็นตัวแทนของหยิน ตาของปลาสีขาวเป็นจุดดำ แต่ตาของปลาสีดำเป็นจุดขาว คือในหยางมีหยิน และในหยินมีหยาง ผสมกลมกลืน ว่ากันว่าความคิดความเชื่อ และปรัชญาจีนอย่างหยางหยิน เป็นปัจจัยหลักของยุคเฟื่องฟูทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของชาวจีนในสมัยราชวงศ์ซ้อง และความเจริญในช่วงนี้ได้ส่งผลต่าง ๆ ต่อจีนมากมาย เช่น สถาปัตยกรรมกิจเฟื่องฟู สิทธิสตรีตกต่ำ เป็นต้น หยิน-หยางเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกันเสมอ คนโบราณคิดแบบง่าย ๆ เข้าใจว่า ด้านที่หันหน้าเข้าหาดวงอาทิตย์เป็น “พลังหยาง” ด้านที่หันหลังให้กับดวงอาทิตย์เป็น “พลังหยิน” แม้ว่าของสองสิ่งจะอยู่ตรงกันข้ามกัน แต่ต่างก็มีหน้าที่อิสระต่อกัน สิ่งที่ตรงข้ามกันสองสิ่งจะก่อให้เกิดหรือแปรเปลี่ยนทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ได้ เช่น การเคลื่อนไหวของดวงจันทร์กับดวงอาทิตย์ทำให้เกิดฤดูกาลต่าง ๆ ผู้ชายกับผู้หญิงทำให้เกิดลูกได้ ดังที่อาจารย์เกริกวิชญ์ กฤษณาพงษ์ ได้กล่าวไว้ว่า “หยินหยางเป็นหลักการของพลังงานสองด้านที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งหลักการของวิชานี้ได้อธิบายว่าทุกสรรพสิ่งบนโลกนั้นประกอบด้วยปัจจัยสองด้านเสมอ โดยปัจจัยสองด้านนี้จะเป็นองค์ประกอบของกันและกันหรือผูกพันในสิ่งที่ลักษณะหรือคุณสมบัติที่ตรงข้ามเข้าด้วยกัน ซึ่งภาษาวิชาการจะเรียกหลักการนี้ว่า กฎทวิลักษณ์ ยกตัวอย่างเช่น ด้านชีววิทยาก็จะมีผู้ชายกับผู้หญิง สัตว์ก็มีเพศผู้เพศเมีย พืชก็มีเกสรดอกไม้วีเพศผู้กับเกสรตัวเมีย ทางด้านเคมีก็มีกรดกับด่าง ด้านฟิสิกส์ก็บอกว่ามีโปรตอนกับอิเล็กตรอน แม่เหล็กก็มีขั้วบวกและลบ ไฟฟ้าก็มีประจุขั้วบวกกับขั้วลบ ศาสนาก็มีความดีกับความชั่ว ทำบุญกับทำกรรม มีสวรรค์กับนรก แสงสว่างก็มีสว่างกับมืด มีกลางวันกับกลางคืน อุณหภูมิก็มีความร้อนกับความเย็น ทิศทางก็มีทิศเหนือกับใต้ ทิศตะวันออกกับทิศตะวันตก ฯลฯ ทุกอย่างในโลกล้วนสามารถแบ่งแยกออกเป็นสองด้านเสมอ ดังจะแสดงให้เห็นดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบระหว่างหยางและหยิน

หยาง	หยิน	หยาง	หยิน
ฟ้า	ดิน	ผู้ชาย	ผู้หญิง
สว่าง	มืด	ร้อน	หนาว
ชาย	ขวา	เข้า	เย็น
บน	ล่าง	ดี	ชั่ว
นอก	ใน	ถูก	ผิด
เร็ว	ช้า	บวก	ลบ
แข็ง	อ่อน	บุญ	กรรม
สวรรค์	นรก	พระอาทิตย์	พระจันทร์

จากการศึกษาข้อมูลจากลัทธิเต๋าในด้านความเชื่อทางปรัชญาหยางหยิน แสดงให้เห็นว่าลัทธิเต๋ามีความเชื่อว่าทุกอย่างในโลกสามารถแบ่งเป็นสองด้านเสมอ ทั้งสองด้านมีปฏิริยาสัมพันธ์กัน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ดังจะมีแสดงให้เห็นในหลาย ๆ ตัวอย่าง ข้าพเจ้าจึงได้นำความเชื่อในเรื่องความดีความชั่วเข้ามาประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์มีทั้งทางด้านความดีและความชั่ว มีทั้งด้านมืดและด้านสว่างในตัวตนของมนุษย์ ซึ่งความเชื่อเหล่านั้นสามารถตอบโต้และสนับสนุนแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดดีชั่ว-ชั่วดีได้เป็นอย่างดี

อิทธิพลที่ได้รับจากสภาวะสังคม

มนุษย์เรานี้ ต้องดำเนินชีวิตอยู่ในโลกในสังคม แม้จะดำเนินชีวิตส่วนตัวของแต่ละคน การที่จะอยู่รอดก็ต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่ต้องปรับตัว ต้องมีความสัมพันธ์ต่าง ๆ กับสิ่งเหล่านั้น รวมทั้งความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เมื่อต้องดำเนินชีวิตไปก็ต้องการที่จะอยู่ให้ดี ไม่ใช่ต้องการเพียงการอยู่รอด มนุษย์เป็นสัตว์พิเศษ การที่จะมีชีวิตอยู่ให้ดีได้นั้น คือต้องรู้จักใช้ปัญญาเป็นการใช้ปัญญาตอบข้อสงสัย หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้นเอง ถ้ามองดูให้ลึกลงไป มนุษย์มิได้มองแค่ตอบข้อสงสัยกับปัญหา หากแต่เป็นความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม นั่นคือสิ่งที่มนุษย์ทุกคนแสวงหา และเมื่อมนุษย์ต้องดำเนินชีวิตในสังคม การอยู่ร่วมกันของมนุษย์จึงเกิดมิติมุมมองปัญหาต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านั้นมีบ่อเกิดมาจากสภาวะจิตใจของมนุษย์แต่ละคนในเรื่องความดีความชั่วในตัวตน เพราะทุกคนมีสองด้านในตนเอง แต่ในสังคมคงจะหวังให้ทุกคนแสดงแต่ด้านดีของตนเองอย่างเดียวย่อมเป็นการยาก ดังพระบรมราโชวาทของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2512 ความว่า “ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดีไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดีให้คนดีปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้” แต่ในสังคมในอีกแง่มุมหนึ่ง หากเป็นสังคมที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเกื้อกูลต่อกันไม่ ซึ่งจะมีให้เป็นในข่าวหนังสือพิมพ์และในโทรศัพท์อีกมากมายที่เกิดปัญหาสังคมขึ้น

สังคมไทยปัจจุบัน เป็นสังคมที่เห็นคุณค่าทางวัตถุมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ ยิ่งพัฒนาไปเท่าใด จะยิ่งเกิดปัญหาจากการพัฒนาเท่านั้น ยังมีวัตถุประสงค์ความต้องการมากเท่าใดยิ่งไม่รู้จักอ้อม ไม่รู้จักพอ คนไทยในยุคโลกาภิวัตน์จึงมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมากมาย เช่น มีพฤติกรรมการ

⁶ สมพร เจริญพงศ์, *ของขวัญทรงคุณค่า 60 พระบรมราโชวาท* (กรุงเทพฯ : ธรรมสภา, 2549), 3.

แสดงออกที่รุนแรงขาดเมตตา ทั้ง ๆ ที่พระพุทธศาสนาสอนว่า เมตตาธรรมเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ทำให้คนไทยยุคใหม่ตกเป็นทาสของประเทศทุนนิยมที่ผลิตเครื่องอุปโภคผ่านสื่อต่าง ๆ โดยปราศจากการควบคุม เมื่อเกิดความอยากมีอยากได้ แต่ไม่มีเงินซื้อจะกระทำการทุจริต ลักเล็กขโมยน้อย ฉกชิงวิ่งราวตั้งที่เป็นข่าวอยู่เสมอ สังคมปัจจุบันจึงไร้ความมีน้ำใจ มนุษย์ชอบหมกมุ่นในกามคุณ เป็นที่รวมสิ่งชั่วร้ายทางเพศ สื่อลามกต่าง ๆ มากมาย มีสิ่งมอมเมาในรูปแบบการพนันต่าง ๆ อีกมาก เสพสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ ยาบ้า ยาไอซ์ เมื่อสังคมไทยตกอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมเช่นนี้ จึงหมกมุ่นจนถอนตัวไม่ขึ้น อีกทั้งคนส่วนใหญ่คิดว่า การมีความพร้อมทางวัตถุจะทำให้ชีวิตมีความสุขชอบวิ่งตามวัตถุ ไขว่คว้าหาความสำเร็จ สิ่งใดที่ยังไม่เหมือนคนทั่วไปจะพยายามดิ้นรนหาหา สิ่งที่มีอยู่แล้วก็ให้มีมากกว่าเดิม ถึงกับกู้หนี้ยืมสินมาซื้อหา ที่ถลาลึกอาจถึงขั้นทุจริตคิดมิชอบต่อหน้าที่การงาน คนประเภทนี้จะหาความสุขทางใจไม่ได้จนตลอดชีวิต

มนุษย์ในสังคมปัจจุบันชอบตรวจสอบคนอื่น⁷ ไม่ยอมหันมาตรวจสอบตนเอง ดังคำสอนที่ว่า จงเตือนตนเองด้วยตนเอง หรือจงตั้งตนไว้ในคุณธรรมก่อนแล้วจึงสอนคนอื่น ทำได้เช่นนี้จึงจะไม่มัวหมอง ไม่ควรแต่คิดหาความผิดของคนอื่น หรือฐานะที่เขาทำหรือยังไม่ทำ แต่ควรพิจารณาตนเองว่าอะไรที่ตนทำแล้วหรือยังไม่กระทำ ระบบการศึกษาอบรมของไทยในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากประเทศตะวันตก สอนให้รู้เรื่องภายนอกตัว มิได้เน้นว่าเมื่อเรียนรู้เรื่องของคนอื่นแล้วให้หันมาตรวจสอบตนเองบ้าง ระบบการศึกษาเช่นนี้เมื่อคนมีข้อบกพร่องอะไรกลับมองไม่เห็นหรือเห็นแต่แกล้งทำไม่สนใจ พฤติกรรมของมนุษย์ประการสำคัญ คือ มีศรัทธาเลือนลอย คนไทยนับถือพระนับถือเจ้าก็จริง แต่ส่วนใหญ่ไม่ เลื่อมใสอย่างมั่นคง ชาวพุทธที่นับถือพระรัตนตรัยจึงควรพึ่งตนเอง ยึดเอาพระรัตนตรัยเป็นแรงบันดาลใจ ไม่ดูถูกความสามารถของตนเอง หันไปพึ่งผี ผีสาวเทวดาหรือสิ่งที่เหลวไหล หรือมกต่าง ๆ เช่น สัตว์ประหลาดหัวเป็นหมู หางเป็นหมา ปลาไหลเผือก เป็นต้นคนไทยยุคใหม่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่นับถือพระรัตนตรัยเพียงลมปากเท่านั้น แต่มีพฤติกรรมสวนทางให้เลื่อมใสศรัทธาเป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนามีหัวข้อที่ทันสมัยอยู่ข้อหนึ่งคือ ปัญหาทางจิตของประชาชนไทย ที่ว่าทันสมัยเพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความสุข ไม่มีปัญหาทางจิต ไม่เหมือนกับประเทศที่เจริญหรือพัฒนาแล้วแต่มีคนเป็นโรคจิตหรือคนบ้าเพิ่มขึ้น แต่ปัจจุบันคนไทยตกอยู่ในสภาพไม่แตกต่างจากประเทศที่เจริญหรือประเทศที่พัฒนาแล้วที่หมกมุ่น หลงใหลในวัตถุมากกว่าสิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ ทำให้เดินเข้าสู่สิ่งที่เรียกว่า

⁷ กรมประชาสัมพันธ์, ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558, เข้าถึงได้จาก http://hq.prd.go.th/prTechnicalDM/ewt_news.php?nid=1619&filename=Test_04/FORTIC LIENT_CONTINUE

อธิบายมุขได้ง่ายมากกว่าการเดินทางเข้าสู่วัด เพื่อบำเพ็ญบุญ บำเพ็ญทานบารมีเพื่อให้ชีวิตได้พบกับความสุข ความเจริญ

สิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมาทั้งหมดล้วนเกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบันและไม่เพียงแต่ในประเทศไทยเท่านั้นแต่ยังเกิดขึ้นไปทั่วโลก แสดงให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมของสังคมที่เกิดจากภาวะจิตใจของมนุษย์ที่มีด้านที่ไม่คืออยู่ในตัวตน ทำให้สร้างความเดือดร้อนไม่เฉพาะตนเองแต่ยังสร้างความเดือดร้อนให้บุคคลรอบข้างหรือบุคคลอื่น ๆ ได้อีก ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมานานตั้งแต่มนุษย์เกิดขึ้นบนโลก แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์ยังมีด้านดีอีกมากมายที่ยังไม่ได้กล่าวถึง อยากรู้ก็ดีมีด้านมืด ด้านไม่ดีก็ต้องมีด้านสว่าง ด้านที่คืออยู่ข้าง จะเรียกว่ามีแสงก็ต้องมีเงาก็เป็นได้ ถ้ามนุษย์หันมาเอาใจใส่ในเรื่องนี้มากขึ้น ไม่เพียงแต่ใช้ศาสนาเข้ามาช่วยขัดเกลาจิตใจ มนุษย์ในสังคมทุกคนก็ควรมีส่วนช่วยให้สังคมนั้นดีขึ้นได้ โดยที่เริ่มจากตัวเราเท่านั้นเอง อันจะมีให้เห็นจากการเริ่มเผยแพร่ให้ผู้คนได้อ่านเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมให้กับสังคมไทยในปัจจุบันได้

เรื่องคุณธรรมกับสังคมไทย

การที่ทุกๆ คนเกิดมามีคุณธรรมนั้น⁸ ผมถือว่าเป็นเรื่องพิเศษในหมู่มวลของสังคมไทยโดยรวม เพราะคุณธรรมนั้นส่วนมากแล้วจะพึงหลักธรรมในคำสั่งสอนขององค์พระสมเด็จพุทธเจ้า แล้วนำมาประพฤติปฏิบัติตนเองตามในสังคมปัจจุบัน ส่วนในสังคมปัจจุบันในยุคสมัยใหม่นี้ เราจะเห็นได้ว่าคำสั่งสอนในศาสนาพุทธ สอนให้คนเป็นคนดี ละเว้นความชั่ว จึงทำให้ผลที่เกิดขึ้น คือ กล่าวได้ว่าศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่สงบมากที่สุดในโลก เพราะประชาชนส่วนรวมประพฤติและปฏิบัติตนตามหลักธรรมในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า แล้วนำเข้ามาประกอบกับวิถีชีวิตในสังคมของตนเองและในทุก ๆ สถาบันของสังคม ใน ณ. ขณะเล่าในปัจจุบันนี้มีความเจริญ ทันสมัย มั่งคั่ง ฟุ้งเฟ้อในสังคมไทยแห่งศาสนาพุทธ จึงทำให้คุณธรรมที่มีอยู่ในมนุษย์เจือจางลง อาจนำพาให้คนเกิดความเห็นแก่ตัวซึ่งกันมากขึ้น ความทันสมัยและฟุ้งเฟ้อในสังคมยุคปัจจุบันนี้ ถ้าเราจะปรับตัวให้เป็นผู้ที่เจริญทันยุค ทันสมัยแล้วนั้น เรามีควรขาดในเรื่องของคุณธรรมและศาสนา เพราะคุณธรรมคือความดีงาม ถ้าเลิศ ถ้าเราจะใช้ความดีงามกับสังคมที่กำลังเจริญขึ้นโดยที่เรานับถือศาสนาพุทธนั้น คุณธรรมจะนำพาให้สังคมเกิดความผาสุก และเชื่อได้ว่าทุกสังคมจะล้วนแต่เกิดความดีงามขึ้น ตามกฎเกณฑ์ในหลักธรรมขององค์พระสมเด็จพุทธเจ้า แต่ถ้าเราจะนึกไปถึงในเรื่องของการบริหาร อาจเป็นการเริ่มต้นที่สถาบันทางครอบครัวก่อนเป็นหลัก ตามมาด้วยสถาบันในสังคมทั่วไป รวมไปถึงในเรื่องของการบริหาร

⁸ ตรีพัตรยศ สุตลาภา, **คุณธรรมกับสังคมไทยในปัจจุบัน**, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://topicstock.pantip.com/writer/topicstock/2010/10/W9867285/W9867285.html>

วิชาการในเรื่องของระดับประเทศ คุณธรรมนานานับการตามหลักธรรม ก็สามารถให้คุณธรรม ความดีงามเข้าสอดแทรก เพื่อกระชับมิให้สังคมนี้อำล้างฟุ้งเพื่อเกิดการเบียดเบียน เห็นแก่ตัวทำให้ ถอยหลังเข้าคลองมากกว่ารุกหน้าในยุคปัจจุบันนี้ ส่วนคุณธรรมประจำกายตน ทุกคนควรเริ่ม ปลูกฝังตั้งแต่สถาบันเริ่มแรกของชีวิต นั่นก็คือสถาบันทางครอบครัว พ่อและแม่ ควรสอนให้ ลูกหลานมีสัมมาคาราวะสอนให้รู้จักกาลเทศะ สอนให้ลูกพูดจาที่ไพเราะ ไม่พูดโกหก ใช้วิธีสอน เด็ดกให้มีสมาธิเชื่อฟัง เป็นคนดี และให้รู้จักการทำบุญและกรวดน้ำแผ่อุทิศส่วนกุศลที่ตนได้ ทำ ให้อุทิศและกรวดน้ำก่อนนอน ตามหลักธรรมของศาสนาพุทธที่ได้ตั้งไว้ นั่นก็จะสามารถ ทำให้คนเป็นคนดีได้และสามารถฝ่าวิกฤติในชั้นเชิงของสังคมที่เห็นแก่ตัวไปได้ ทันยุค ทันสมัย และถือเป็นการไม่ผิดกฎเกณฑ์ทางสังคม เพราะว่าถ้าคนเราทุกคนทำได้ คุณธรรมก็จะอยู่ คู่กับคนไทยทุกคนแม้ว่าสังคมจะแปรผัน เปลี่ยนแปลงเช่นไร คุณธรรมก็จะเป็นตัวแทนความ สำนึกให้เกิดแต่ผลที่ดี และในสังคมแห่งในโลกอนาคตกาล ข้าพเจ้าเองมีความคิดว่า คุณธรรมจะ เกิดผลผูกพันและงอกงามที่ดี และปราศจากศัตรูที่มีเจตคติในทางแค้นกับบุคคลอื่น และเราไม่ ควรละเว้นที่จะสร้างคุณธรรมและคุณประโยชน์ต่อสังคมในตนเอง และในสังคมโดยรวมสืบต่อไป ตามความเชื่อ ในหลักธรรมคำสั่งสอนขององค์พระสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในเรื่องของ คุณธรรม และการปลูกฝังของสถาบันครอบครัว โดยนำเอาหลักธรรมขยายแผ่ความให้เกิดแง่ คิด และประพฤติตนเองตาม และใช้ความเป็นคุณธรรมควบคู่ไปกับสังคมไทยพุทธได้อย่างมีมี ความสุขและความเจริญอย่างที่น่าภาคภูมิใจ และถือตนเองได้ว่าตนเองคือผู้ที่ประเสริฐแล้วอย่าง จริงแท้เป็นที่สุด

คุณธรรมคำจูนมีบุญสร้าง	อย่าให้ว่างตรงจิตคิดทุกหน
จงใคร่ครวญให้มากนักจักคงทน	จะขึ้นชื่อได้เป็นคนคนชาติไทย
อันสกุลรุนชาติมหาสมบัติ	สูงสวัสดิ์ทั่วทิศทุกแห่งหน
มีคุณธรรมความรู้คู่ตัวคน	จะมีจนหนทางกระจ่างคลาย
องค์สมเด็จพระสัมมาท่านว่าไว้	ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่วไว้ทุกแห่งหน
ควรยึดถือหลักธรรมย้าใจตน	อย่าหลงกลคนบาปหยาบในธรรม
เรื่องทุกเรื่องในชีวิตนั้นเกิดได้ล้วนมี	จะถือเป็นสิทธิ์สง่าราศีทั้งว่าได้
รู้ทุกหูเห็นในตนระคนไป	จะคิดดีหรือชั่วไซ้ร้นั้นแท้ย่อมธรรม
จะยึดถือหรือยึดมั่นนั้นมิยาก	หรือจะอยากเบียดเบียนมิแก้ไข
จะสนองจะสุขทุกขมีเป็นไป	เกิดเป็นไทยย่อมได้รู้ในกฎเกณฑ์
อันมนุษย์สุดประเสริฐดีเลิศแท้	จะฝืนเจ็บฝืนแก่นั้นหาไม่
เป็นครันเวรเป็นครันกรรมสุดทำใจ	ท่องจำไว้ว่าตนมีดีอาวร

บ้างเราคนล้วนมือภิวาท	ได้พึ่งชาติรู้ได้สุขสม
ทำความดีรู้ซึ่งพึ่งตัวตน	มีอัจนสมหวังกำลังกาย
เฝ้าเพื่อรสอนเสริมส่งมิให้ชั่ว	ทุกครอบครัวนั้นย่อมล้วนมียอมหมาย
ความสั่งสอนประจักษ์เราคนไทย	รู้ซึ่งไว้นึกคิดได้ในใจตน
ศาสนาจะสอนให้ได้ความคิด	ทุกชีวิตคงประเสริฐบรรเจิดผล
รู้หลักธรรมคำสั่งสอนค่าของคน	มีเหตุผลถูกผิดคิดคาดการณ์
ถ้าคิดดีทำดีมีมีผิด	เพราะถือสิทธิ์เป็นคนดิชนสาร
ผลที่เกิดเป็นธรรมสถงมาร	อภิบาลบังเกิดเชิดชูตน
ถ้าทำชั่วทำความเลวระอาล้วน	มิเกิดมวลแห่งธรรมค่าจุนผล
จะได้ชั่วนั้นคือกรรมสนองตน	ทุกมวลชนหมั่นจำไว้ใคร่หลักธรรม
เป็นไทยพุทธอย่าได้หยุดหุดคำสั่งสอน	อย่าคลายคลอนแห่งหน้าพระวายุวัน
สร้างนิสัยมีคุณธรรมให้ตรงพล	เพราะถือเป็นความดีศรีแก่น
ผลที่เกิดจะออกงามดีที่สุด	จะมีหยุดสนองค่าเทียบหาไหน
ล้วนทุกคนมีคุณธรรมประจำกาย	สมเป็นไทยได้ไหววอนคำสอนคุณ

งานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้จึงได้กล่าวถึงการต่อสู้ด้านดีและด้านไม่ดีในตัวตนของมนุษย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนมุมมองของข้าพเจ้าเกี่ยวกับความดีความชั่วในตัวตน อาจจะมีประโยชน์และเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความดีในตัวตนที่มีอยู่ อย่าให้ด้านไม่ดีด้านมืดมาบดบังความดีของตนเอง เพื่อสังคมจะได้มีอายุมายาวยิ่งขึ้นไป

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ดีชั่ว-ชั่วดี” ในครั้งนี้ ได้อาศัยแรงบันดาลใจจากตัวศิลปินและได้มีการศึกษาค้นคว้าทั้งแนวทางการทำงาน แนวความคิด ผลงานของศิลปินเอง โดยศิลปินและผลงานที่มีอิทธิพลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

ข้าพเจ้าได้แบบอย่างงานจิตรกรรมของศิลปินที่สร้างสรรค์งานในลักษณะภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลายมีดังนี้ พิชัย วรรณกุลสุนทร

ภาพที่ 1 ชื่อภาพ สมุดข่อย ปี 25 หมายเลข 2,2529
 เทคนิค สีฝุ่น
 ขนาด 180 X 124 ซม.

พิชัย วรรณกุลสุนทร สร้างสรรค์ผลงานภาพจิตรกรรมไทยในอดีตจะมีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณ ภาพเหล่านี้สีทหรอ และผุกร่อนไปตามกาลเวลา สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นเค้าโครงให้เกิดจินตนาการการสร้างรูปทรงอิสระสัมพันธ์กับร่องรอยของพื้นที่ว่าง ใ้รู้ลึกถึงความเป็นมา คุณค่า และจินตนาการถึงสิ่งที่ผ่านมา

ภาพที่ 2 ชื่อภาพ ช้างระด้างกิเลส
เทคนิค ทองคำเปลว, สีอะคริลิก
ขนาด 150 X 200 ซม.

สุวัฒน์ชัย ทับทิม สร้างจุดเด่นของจิตรกรรมนอกจากรูปแบบที่เป็นแบบประเพณีชัดเจนแล้ว ก็คือว่าง สุวัฒน์ชัยใช้ที่ว่างเป็นโครงสร้างของงาน และตัวของที่ว่างเองนั้นได้ให้อารมณ์ความรู้สึกแก่ภาพที่สมบูรณ์ ความว่างแทรกเข้าละลาย ชะล้างส่วนที่เป็นมวลที่จิตรกรให้ความหมายว่า เป็นกิเลส และในมวลที่โปร่งบ้างทึบบ้างนี้จิตรกรได้เขียนรูปบุคคลในแบบไทยลงเป็นรายละเอียดที่ชัดบ้างพร่าบ้าง เคลื่อนคละเคล้ากันไป เพิ่มความสมบูรณ์ให้แก่ภาพ ด้วยฝีมืออันละเอียดประณีต ตามแบบช่างศิลป์ไทย

ภาพที่ 3 ชื่อภาพ ชำระล้างกิเลส
 เทคนิค ทองคำเปลว, สีอะคริลิก
 ขนาด 150 X 200 ซม.

สุวัฒน์ชัย ทับทิม สร้างจุดเด่นของจิตรกรรมนอกจากรูปแบบที่เป็นแบบประเพณีชัดเจนแล้ว ก็คือว่าง สุวัฒน์ชัยใช้ที่ว่างเป็นโครงสร้างของงาน และตัวของที่ว่างเองนั้นได้ให้อารมณ์ความรู้สึกแก่ภาพที่สมบูรณ์ ความว่างแทรกเข้าละลาย ชะล้างส่วนที่เป็นมวลที่จิตรกรให้ความหมายว่า เป็นกิเลส และในมวลที่โปร่งบ้างทึบบ้างนี้จิตรกรได้เขียนรูปบุคคลในแบบไทยลงเป็นรายละเอียดที่ชัดบ้างพร่าบ้าง เคลื่อนคละเคล้ากันไป เพิ่มความสมบูรณ์ให้แก่ภาพ ด้วยฝีมืออันละเอียดประณีต ตามแบบช่างศิลป์ไทย

ภาพที่ 4 ชื่อภาพ ชำระล้างกิเลส
 เทคนิค ทองคำเปลว, สีอะคริลิก
 ขนาด 200 X 150 ซม.

สุวรรณชัย ทับทิม สร้างจุดเด่นของจิตรกรรมนอกจากรูปแบบที่เป็นแบบประเพณีชัดเจนแล้ว ก็คือว่าง สุวัณชัยใช้ที่ว่างเป็นโครงสร้างของงาน และตัวของที่ว่างเองนั้นได้ให้อารมณ์ความรู้สึกแก่ภาพที่สมบูรณ์ ความว่างแทรกเข้าละลาย ชะล้างส่วนที่เป็นมวลที่จิตรกรให้ความหมายว่า เป็นกิเลส และในมวลที่โปร่งบ้างทึบบ้างนี้จิตรกรได้เขียนรูปบุคคลในแบบไทยลงเป็นรายละเอียดที่ชัดบ้างพร่าบ้าง เคลื่อนคละเคล้ากันไป เพิ่มความสมบูรณ์ให้แก่ภาพ ด้วยฝีมืออันละเอียดประณีต ตามแบบช่างศิลป์ไทย

ภาพที่ 5 ชื่อภาพ ชักระด้างกิเลส
เทคนิค ทองคำเปลว, สีอะคริลิก
ขนาด 145 X 160 ซม.

สุวัฒน์ชัย ทับทิม สร้างจุดเด่นของจิตรกรรมนอกจากรูปแบบที่เป็นแบบประเพณีชัดเจนแล้ว ก็คือว่าง สุวัฒน์ชัยใช้ที่ว่างเป็นโครงสร้างของงาน และตัวของที่ว่างเองนั้นได้ให้อารมณ์ความรู้สึกแก่ภาพที่สมบูรณ์ ความว่างแทรกเข้าละลาย ชะล้างส่วนที่เป็นมวลที่จิตรกรให้ความหมายว่า เป็นกิเลส และในมวลที่โปร่งบ้างทึบบ้างนี้จิตรกรได้เขียนรูปบุคคลในแบบไทยลงเป็นรายละเอียดที่ชัดบ้างพร่าบ้าง เคลื่อนคละเคล้ากันไป เพิ่มความสมบูรณ์ให้แก่ภาพ ด้วยฝีมืออันละเอียดประณีต ตามแบบช่างศิลป์ไทย

อิทธิพลภาพจิตรกรรมฝาผนังจากสถานที่จริง

ภาพที่ 6 อิทธิพลที่ได้จากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลาย
(ผู้วิจัยถ่ายภาพจากการค้นคว้าข้อมูล ถ่ายภาพจริงจากวัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร)

ภาพที่ 7 อิทธิพลที่ได้จากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลาย
(ผู้วิจัยถ่ายภาพจากการค้นคว้าข้อมูล ถ่ายภาพจริงจากวัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร)

ภาพจิตรกรรมฝาผนังห่อพระไตรปิฎก วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

จิตรกรรมฝาผนังฝีมือพระอาจารย์นาค ถือเป็นเลิศในงานจิตรกรรมไทยยุครัตนโกสินทร์รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 และเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวคือ ที่ห่อพระไตรปิฎก วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร เขตบางกอกน้อย ธนบุรี งานจิตรกรรมฝีมือพระอาจารย์นาค เป็นแบบอย่างของงานศิลปะไทยชั้นสำคัญทรงคุณค่าแก่การเก็บรักษาให้คงอยู่ ภาพจิตรกรรมฝาผนังในห่อพระไตรปิฎกวัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหารเป็นเสมือนต้นแบบของจิตรกรรมฝาผนังในยุครัตนโกสินทร์ และเป็นผลงานชิ้นเดียวที่มีเหลืออยู่ เป็นที่ประจักษ์ในฝีมือพระอาจารย์นาค ช่างเขียนเอกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งข้าพเจ้าได้นำเอารูปแบบภาพจิตรกรรมที่เสียหาย นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานถ่ายทอดอารมณ์ของความดีกับความชั่วที่เหลืออยู่กับถูกทำลาย

ภาพที่ 8 อิทธิพลที่ได้จากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลาย
(ผู้วิจัยถ่ายภาพจากการค้นคว้าข้อมูล ถ่ายภาพจริงจากวัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบอิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม

ศิลปิน	ตัวอย่างภาพ	รูปแบบ	อิทธิพลที่นำมาใช้
พิชัย วรรณกุล สุนทร		จิตรกรรมไทยแบบ ประเพณี	นำองค์ประกอบมาใช้ ในเรื่องของภาพ จิตรกรรมที่ถูกทำลาย และคงเหลืออยู่
สุวัฒน์ชัย ทับทิม		จิตรกรรมไทยแบบ ประเพณี	นำองค์ประกอบมาใช้ ในเรื่องของภาพ จิตรกรรมที่ถูกทำลาย และคงเหลืออยู่

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบอิทธิพลที่ได้รับจากงานจิตรกรรมไทย (ต่อ)

ศิลปิน	ตัวอย่างภาพ	รูปแบบ	อิทธิพลที่นำมาใช้
ช่างไทยโบราณ		จิตรกรรมไทยแบบ ประเพณี	นำองค์ประกอบมาใช้ ในเรื่องของภาพ จิตรกรรมที่ถูกทำลาย และคงเหลืออยู่
ช่างไทยโบราณ		จิตรกรรมไทยแบบ ประเพณี	นำองค์ประกอบมาใช้ ในเรื่องของภาพ จิตรกรรมที่ถูกทำลาย และคงเหลืออยู่
ช่างไทยโบราณ		จิตรกรรมไทยแบบ ประเพณี	นำองค์ประกอบมาใช้ ในเรื่องของภาพ จิตรกรรมที่ถูกทำลาย และคงเหลืออยู่

บทที่ 3

การดำเนินการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ดิชั่ว-ชั่วดี” ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสภาวะจิตใจที่มีสองด้านของมนุษย์ จึงเริ่มต้นจากการมองจิตใจของตนเอง รวมทั้งได้ศึกษาพฤติกรรมของคนรอบข้างบวกกับเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำสิ่งที่ได้ศึกษามาผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัว เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแบบ 2 มิติที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ดังนั้น การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้จึงได้มี กระบวนการและขั้นตอนในการสร้างสรรค์เพื่อถ่ายทอดผ่านงานจิตรกรรมตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการ
 - 1.1 รวบรวมข้อมูล
 - 1.2 การสร้างภาพร่างผลงาน
 - 1.3 วัสดุอุปกรณ์
2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์
จำนวน 4 ชิ้น
3. องค์ประกอบในการสร้างสรรค์
 - 3.1 ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์
 - 3.1.1 รูปทรง
 - 3.1.1.1 รูปทรงอิสระ
 - 3.1.2 เส้น
 - 3.1.3 สี
 - 3.1.4 น้ำหนัก
 - 3.1.5 พื้นที่ว่าง

1. การดำเนินการ

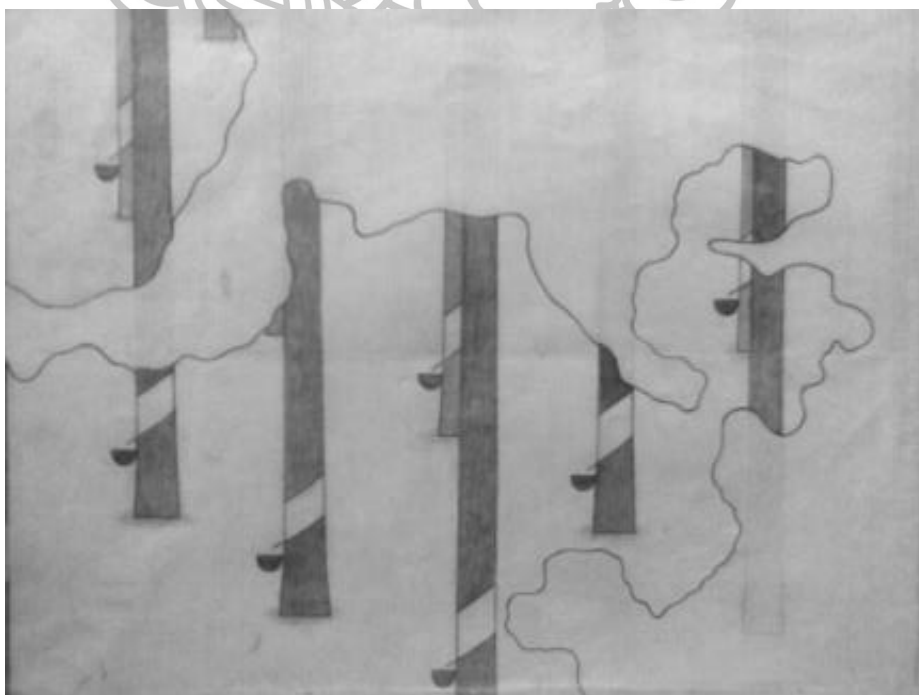
1.1 การรวบรวมข้อมูล

โดยการศึกษาแนวความคิดทัศนคติของตนเองเกี่ยวกับความดีความชั่วในตัวคน รวมถึงแนวคิดของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงานที่ใกล้เคียง ความเชื่อในทางพระพุทธศาสนา ผลงานศิลปกรรมที่แสดงถึงหรือกล่าวถึงสภาวะจิตใจ ทั้งในด้านความดีและไม่ดี ทัศนคติของบุคคลต่างๆ ใน

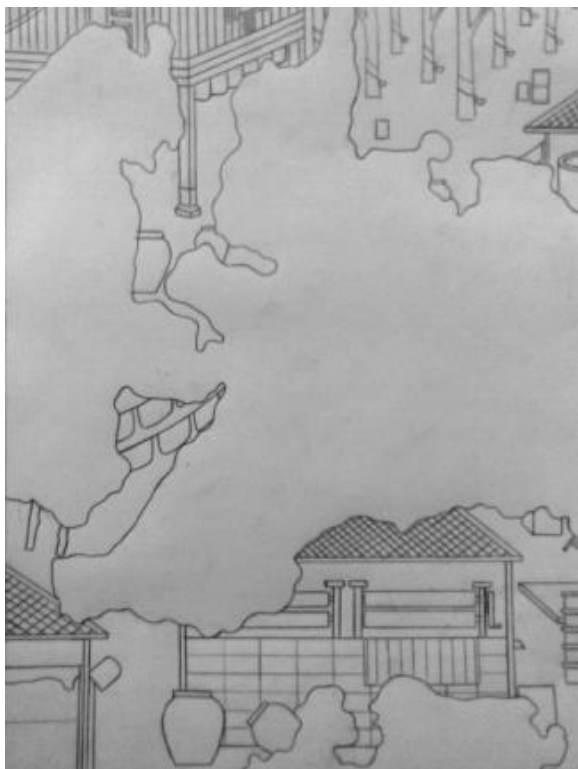
สื่อหนังสือพิมพ์หรือเว็บไซต์ รวมทั้งกระบวนการเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมมาวิเคราะห์ ประมวลความคิดและทำความเข้าใจ สังเคราะห์ให้เกิดการตกตะกอนของข้อมูลรวมถึงความเข้าใจใน ความรู้สึกของตนเอง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ภาพร่างผลงานในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ซึ่งได้รับข้อมูล ดังต่อไปนี้ การรวบรวมข้อมูลพบว่าในทางพระพุทธศาสนา แสดงให้เห็นและได้กล่าวถึงการแสดงความ ดีความชั่วในตัวตนไว้ ไม่ว่าจะเป็นคำสอนพระพุทธชธาตุ ภิกษุ หรือจะเป็นการกล่าวถึงสภาพจิตของ พิศิน อินทรวงศ์ การกล่าวถึงความดีการทำบุญ ของพระมหาสมปอง ตาลปุตโต การกล่าวถึงรากเหง้า ความชั่ว ซึ่งก็คือกิเลสของพระมหาอุจฉัย วชิรเมธี รวมถึงการแสดงผลออกของงานศิลปกรรมของศิลปินที่ แสดงถึงการต่อสู้ของจิตหรือสภาวะแห่งจิต หรือมีแนวความคิดในการทำงานที่ใกล้เคียงกับแนวความคิด การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ไม่ว่าจะเป็นผลงานศิลปกรรมของ พิชัย วรรณกุลสุนทรสุวัฒน์ชัย ทับทิม การศึกษาค้นคว้าดังกล่าวทำให้เข้าใจว่า ในการทำงานของศิลปิน ได้แสดงผลออกทางศิลปะ กระบวนการทำงานที่มีความเหมือนและแตกต่างกันออกไป ตามแนวของงานศิลปะ แนวความคิด ประสบการณ์ของตนเอง เป็นการสร้างผลงานที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และเทคนิควิธีการ สร้างสรรค์ของตัวศิลปินเอง จากการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจึงนำมาสู่ขั้นตอนการสร้างภาพต่อไป

1.2 การสร้างภาพร่างสเก็ตผลงาน

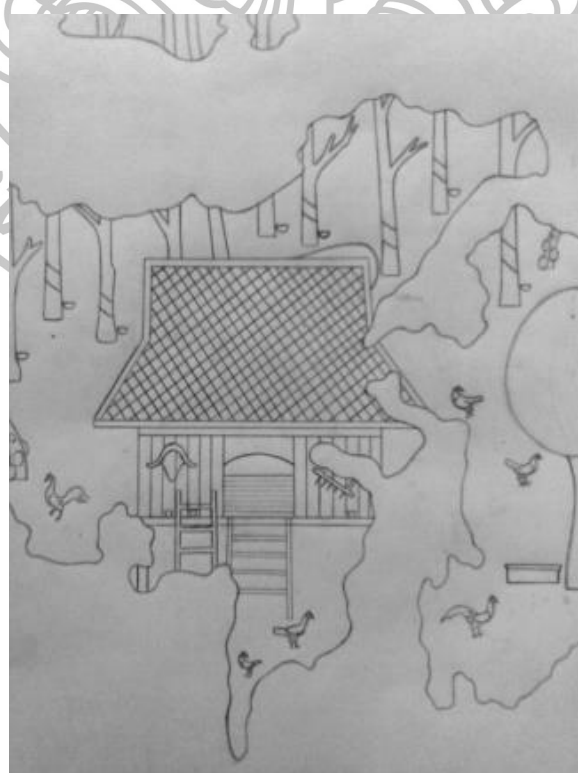
ขั้นตอนของการสร้างภาพร่างนั้น ได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของการ แสดงออกของผลงานศิลปะและภาพที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของข้าพเจ้า ที่จะแสดงออกถึงสภาวะ จิตใจได้เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการของข้าพเจ้าเอง แล้วเริ่มลงมือทำภาพร่างแบบคร่าว ๆ ไว้ หลายภาพ เพื่อสร้างสรรค์และแก้ไขก่อนที่จะสร้างเป็นผลงานจริง

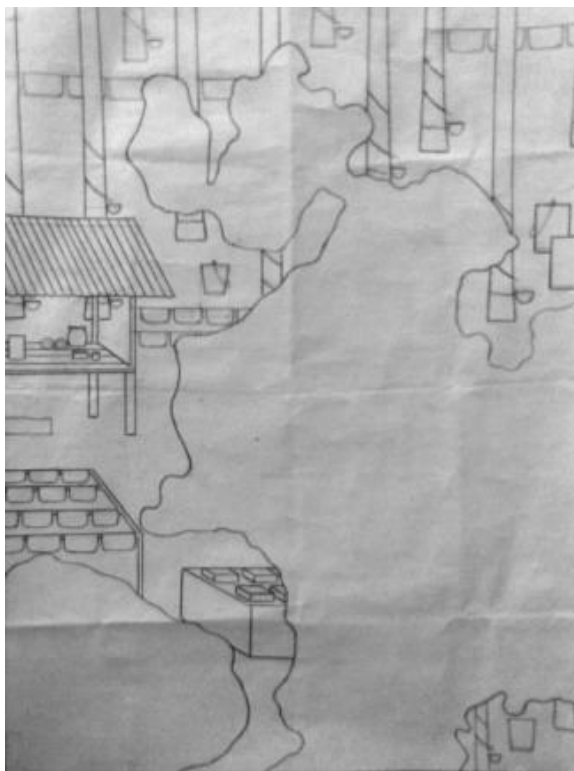
ภาพที่ 11 ตัวอย่างสร้างภาพร่าง

ภาพที่ 12 ตัวอย่างสร้างภาพร่าง

ภาพที่ 13 ตัวอย่างการสร้างภาพร่าง

ภาพที่ 14 ตัวอย่างการสร้างภาพร่าง

1.3 วัสดุอุปกรณ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เช่น ดินสอ แปรง พู่กัน สี ไม้บรรทัด น้ำ ขางลบ เฟรม

ภาพที่ 15 ตัวอย่างภาพอุปกรณ์

2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “ดีชั่ว-ชั่วดี” มีจุดเริ่มต้นมาจากแรงบันดาลใจของตนเองที่มีความเชื่อในเรื่องของความดีความชั่วในตัวคนของมนุษย์ ผนวกกับการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาศึกษาประกอบการวิเคราะห์ทำความเข้าใจ แล้วจึงเริ่มขั้นตอนการสร้างภาพร่างเพื่อตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึกตามแนวความคิดของการทำงาน ต่อเติมเสริมสร้างด้วยจินตนาการส่วนตัว เพื่อให้ได้โครงสร้างและรายละเอียดตามที่ต้องการ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขภาพร่างที่ละขั้นตอนจนเป็นที่น่าพอใจ จึงพร้อมที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริง ซึ่งในส่วนที่จะปฏิบัติการผลงานจริงนั้น ผลงานที่ได้ อาจจะมีการคลาดเคลื่อนไปจากภาพร่างอยู่บ้าง สัดส่วนของภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม ในขั้นตอนของการปฏิบัติงานสร้างสรรค์นั้น เริ่มจากการขยายภาพร่างต้นแบบให้ได้ตามขนาดงานที่ต้องลงมือทำ เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด และง่ายต่อการตรวจเช็คความถูกต้อง ขั้นตอนต่อมาคือเตรียมแผ่นเฟรมขนาดเท่ากับแบบที่ขยายแล้ว จึงร่างภาพลงบนแผ่นเฟรมด้วยดินสอ หลังจากนั้นเป็นการลงสีคัดน้ำหนักร่อนแก่ ผลักกระดาษให้ทั่วทั้งภาพ แล้วจึงเก็บรายละเอียดเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากที่สุด

3. องค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าได้นำเสนอผลงานรูปแบบรูปธรรม โดยสื่อผ่านภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลาย สร้างรูปแบบพื้นที่ว่างกับรูปทรงที่เหลืออยู่เป็นประธานเน้นเขียนภาพวิถีชีวิตของคนภาคใต้เป็นหลัก แสดงออกด้วยโทนสีโมโนโครมสร้างรูปแบบที่เป็นอิสระด้วยบรรยากาศตอนเย็นที่เงียบสงบ เพื่อให้เกิดความงามมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ และมีความหมาย ความงามทางสุนทรียภาพ สะท้อนความรู้สึก อารมณ์ ตามแนวความคิดหลักที่ต้องการนำเสนอผ่านทัศนธาตุทางศิลปะดังต่อไปนี้

3.1 ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

3.1.1 รูปทรง (Form)

รูปทรง หมายถึง โครงสร้างทางรูปของงานศิลปะ ที่รวมทั้งรูปภายในและรูปภายนอก จะเป็นโครงสร้างที่ก่อรูปขึ้น เช่น รูปทรงของงานจิตรกรรมชิ้นหนึ่ง หมายถึง ส่วนรวมของงานชิ้นนั้น ซึ่งอาจประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ หลายส่วน หรือรูปทรงย่อย ๆ หลายรูปทรงทั้งพื้นที่ว่างหรือจากหลังด้วย ซึ่งรูปทรงในงานศิลปะมี 2 แบบ คือ

1. รูปทรงสามมิติ ได้แก่ รูปทรงที่มีความกว้าง ความสูง ความลึก
2. รูปทรงสองมิติ ได้แก่ รูปทรงที่มีความกว้างกับความยาว หรือที่

เรียกว่า รูปทรงที่แบนราบ (Flat Form) เช่น รูปทรงของงานจิตรกรรมที่ไม่แสดงปริมาตร รูปสองมิตินี้บางครั้งอาจเรียกว่า รูปร่าง ถ้ารูปนอกของมันไม่มีความหนาพอ

ประเภทของรูปทรงที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม “ดีชั่ว – ชั่วดี” มีดังต่อไปนี้

รูปร่างอิสระ (Free shape)

รูปร่างอิสระ หมายถึง รูปทรงที่มีได้จำกัดอยู่ในแบบเรขาคณิตหรืออินทรีย์รูป แต่เกิดขึ้นอย่างอิสระไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนของตัวเอง เป็นไปตามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น รูปทรงของหยดน้ำ เมฆ ควัน มีลักษณะของการเลื้อนไหล รูปทรงเรขาคณิตให้ความรู้สึกเป็นกลาง รูปทรงอินทรีย์รูปให้ความมีชีวิต แต่รูปร่างอิสระให้ความเคลื่อนไหว

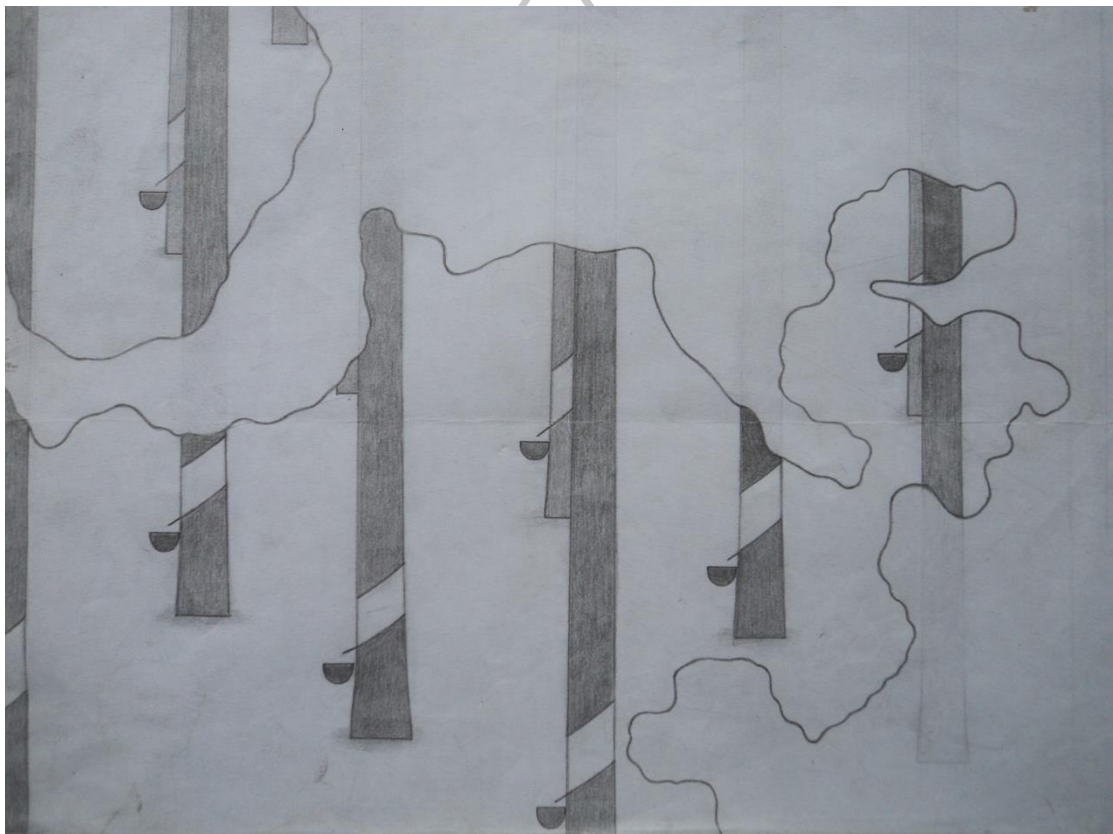

ภาพที่ 16 ตัวอย่างภาพรูปทรงอิสระ

ข้าพเจ้าใช้รูปร่างอิสระมาเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในเนื้อหา เป็นตัวช่วยเสริมอารมณ์ความรู้สึกของภาพ ทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ของรูปทรงเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับรูปทรงประกอบกัน ทำให้เกิดความรู้สึกได้ในทิศทางต่าง ๆ

3.1.2 เส้น (Line)

เส้น คือ ร่องรอยที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของจุดหรือถ้าเอาจุดมาวางต่อ ๆ กันไปก็จะเกิดเป็นเส้นขึ้น เส้นมีมิติเดียวคือความยาวไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขตของ ที่ว่าง รูปทรง รูปร่าง น้ำหนัก สี ตลอดจนกลุ่มรูปทรงต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแกนหรือโครงสร้างของ รูปทรง รูปร่าง เส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะทุกชนิด สามารถให้ความหมายแสดง ความรู้สึก และอารมณ์ได้ด้วยตนเอง

ภาพที่ 17 ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องเส้น

ลักษณะของเส้นในงานจิตรกรรมชุด “ดีซัว-ซัวดี” แบ่งหน้าที่ของเส้นออกเป็น 2 ประการ คือ

1. ข้าพเจ้าใช้เส้นในการกำหนดทิศทางของรูปทรงหลักและรูปทรงย่อยให้ผสมกลมกลืนและเกิดความเคลื่อนไหวต่อเนื่องกันตลอดทั่วทั้งภาพ
2. การใช้เส้นในการสร้างส่วนรายละเอียดของรูปทรงสี เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นเฉียง เส้นยาวที่เคลื่อนไหวในตัวเอง

3.1.3 สี (Color)

สี เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่นำมหัสจรรย์ สีมียู่ในแสงแดด เป็นคลื่นชนิดหนึ่งจะปรากฏให้เห็นเมื่อแสงแดดส่องผ่านละอองน้ำในอากาศ และเกิดการหักเหทอเป็นสีรุ้งออกมา สีรุ้งที่เราเห็นในท้องฟ้ามีอยู่ 7 สี คือ ม่วง ม่วงน้ำเงิน น้ำเงิน เขียว เหลือง ส้ม และแดง

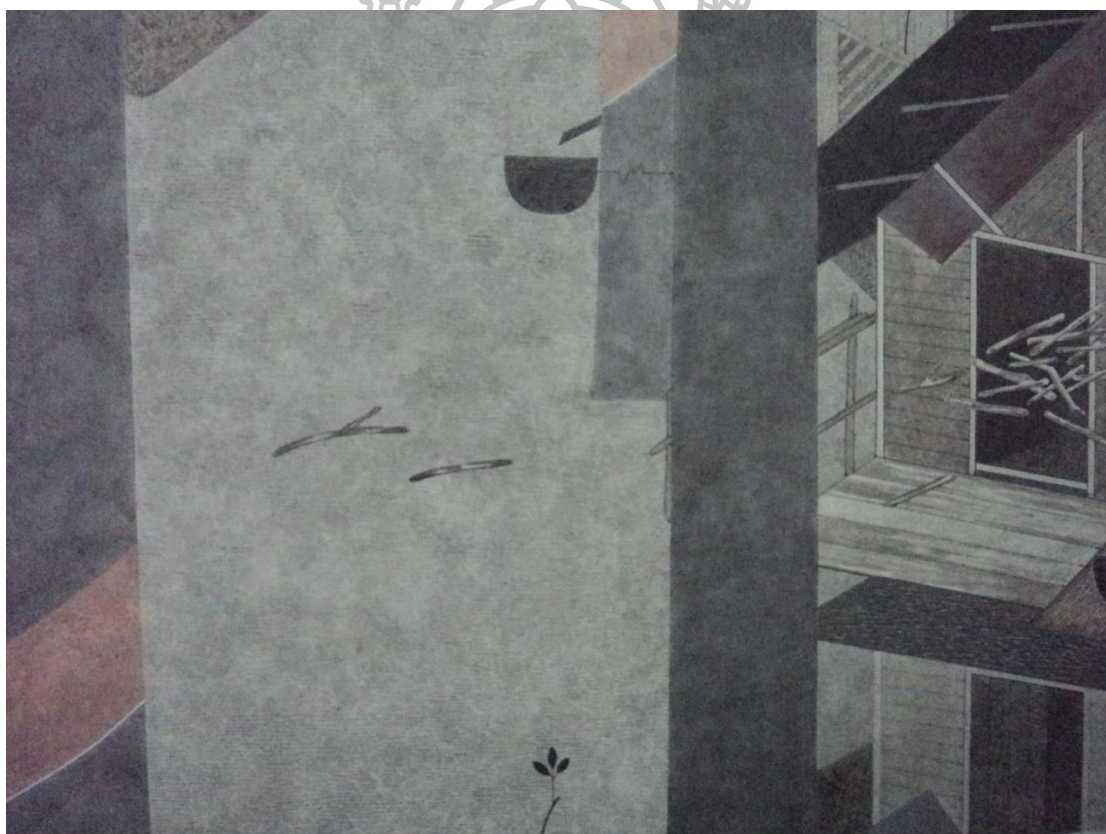

ภาพที่ 18 ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องสี

ในผลงานวิทยานิพนธ์สีที่ใช้มีลักษณะเป็นโทนเอกรงค์ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนของภาพสีหลักที่ใช้ในผลงาน คือ สีดำ น้ำตาล เทา เพื่อสร้างบรรยากาศให้ได้ตามเป้าหมาย

3.1.4 น้ำหนัก (Tone)

น้ำหนัก คือ ความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ หรือการระบายสีให้มีผลเป็นความอ่อน ความแก่ของสีหนึ่ง หรือหลายสี หรือบริเวณที่มีสีขาว สีเทา และสีดำ ในความเข้มระดับต่าง ๆ ในงานชิ้นหนึ่ง น้ำหนักที่ใช้ตามลักษณะของแสงเงา ในธรรมชาติจะทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรง นอกจากจะให้ปริมาตร และความแน่นแก่รูปทรงแล้ว น้ำหนักยังให้ความรู้สึก และอารมณ์ด้วยการประสานความอ่อนแก่ในตัวของมันเองอีกด้วย ในงานนามธรรมเราจะได้รับความรู้สึกจากความอ่อนความแก่ของน้ำหนักที่ประสานกันอยู่ในภาพโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านรูปทรงที่รู้ได้เข้าใจได้อย่างไร

ภาพที่ 19 ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องน้ำหนัก

ในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “ดีชั่ว-ชั่วดี” ข้าพเจ้าสร้างน้ำหนักของภาพให้มีลักษณะที่กลมกลืนด้วยโทนสีโมโนโครม และตัดกับพื้นที่ว่าง ซึ่งสีครีม เพื่อเป็นส่วนในการสร้างอารมณ์ความรู้สึก ถึงความชั่วกับความดีที่เหลื่ออยู่และถูกทำลาย

3.1.5 พื้นที่ว่าง (Space Pattern)

ที่ว่างเป็นสิ่งที่มียู่เองตามธรรมชาติ โดยที่ศิลปินไม่ต้องลงทุนซื้อหา ที่ว่างที่มีอยู่ทั่วไปจะมีมิติกว้าง ขาว ลึก ที่หาขอบเขตมิได้ แต่ที่ว่างในงานศิลปะ เป็นที่ว่างที่ถูกกำหนดแล้วให้มีลักษณะ และมีมิติตามที่ศิลปินต้องการ ที่ว่างเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากในองค์ประกอบของรูปทรง มีความสัมพันธ์กับรูปทรง และทัศนธาตุอื่น ๆ ทุกชนิด

ภาพที่ 20 ตัวอย่างภาพแสดงเรื่องพื้นที่ว่าง

ในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “ศิษฐ์-ชั้วดี” ข้าพเจ้าสร้างพื้นที่ว่างด้วยโทนสีครีมเพื่อให้ตัดกับรูปแบบที่ยังคงเหลืออยู่ด้วยโทนสีดำอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ถึงเรื่องราวของความคิดกับความชั่ว ที่เหลืออยู่และถูกทำลาย

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์และพัฒนา

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “ดิชั่ว-ชั่วดี” เป็นการพัฒนาผลงานต่อเนื่องจากการทดลองงานศิลปะในช่วงปี 2554 ของข้าพเจ้า ซึ่งได้มีการศึกษาค้นคว้าทดลอง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทั้งเรื่ององค์ประกอบการสร้างรูปภาพ เทคนิคต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์ รวมทั้งแนวความคิดที่ใช้ในงานที่แสดงให้เห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การค้นคว้าข้อมูลของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า รวมถึงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ผสมผสานกับความรู้สึกและจินตนาการภายในใจ ซึ่งได้มีการพัฒนา และคลี่คลายผลงานจากช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ และช่วงวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การสร้างสรรค์มีความสมบูรณ์ที่สุด ข้าพเจ้าจึงมีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้

การสร้างสรรค์ก่อนงานวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

การศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานในระยะนี้ ในส่วนของเนื้อหา เรื่องราว และเทคนิค ยังเป็นช่วงของการค้นหา เป็นการทดลองการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อหาแนวทางการทำงาน กระบวนการทำงานว่าต้องใช้เทคนิคอะไรในการทำงานสร้างสรรค์ เพราะกระบวนการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมมีแนวทางหลากหลายรูปแบบ จนได้รูปแบบกระบวนการทำงาน โดยใช้เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบเป็นงานลักษณะแบบ 2 มิติ แสดงเรื่องราวเนื้อหาเกี่ยวกับความขัดแย้ง สิ่งที่อยู่ตรงข้ามกันที่อยู่ในตัวคนเดียวกัน สิ่งที่มองเห็นและสิ่งที่มองไม่เห็น หรือสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดีที่อยู่ในตัวคนนั่นเอง แสดงออกในรูปแบบจิตรกรรมไทยแบบประเพณี ส่วนที่เหลืออยู่คือความคิดกับความชั่ว ส่วนที่ถูกทำลายคือความชั่วกับความดี

ผลงานช่วงระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 นี้ ประสบปัญหาในเรื่องของการแสดงออก ที่ยึดติดกับงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณีมากเกินไป การสร้างภาพยังไม่มีควมน่าสนใจ ยังคงเป็นของเดิมอยู่ ข้าพเจ้านำเอาตัวภาพอนุমানมาแสดงเป็นประธานในผลงานด้วยโทนสีแดง และดำ ทั้งภาพการแสดงออกในเรื่องของรูปแบบยังไม่ได้ตามจุดมุ่งหมาย ระยะเวลาของภาพยังไม่มีพื้นที่ว่างกับรูปทรงยังแยกกันไม่ชัดเจน

ภาพที่ 21 ภาพผลงานก่อนนิทรรศน์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 1

ภาพที่ 22 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 2

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ผลงานในช่วงระยะเวลาที่ 2 นี้ ข้าพเจ้าได้นำเอาปัญหาที่เกิดขึ้นจากผลงานใน
 ระยะแรกมา คิดทบทวนและแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาของผลงานไปในแนวทางที่ดีมาก
 ยิ่งขึ้น โดยการรวบรวมความคิดเพื่อหาทางทำให้เหลือเพียงเรื่องของความซำกับความคิดที่ยังคง
 เหลืออยู่กับถูกทำลาย แต่ยังคงใช้รูปแบบ 2 มิติ ให้คงอยู่เหมือนเดิม โดยกำหนดรูปแบบรูปทรง
 คน วิถีชีวิตของคนได้เป็นประธานของภาพ เป็นภาพตลาดและชาวประมงของชาวไทยมุสลิม เพื่อ
 พัฒนารูปแบบให้มีความเป็นร่วมสมัย และหลุดจากความเป็นแบบไทยประเพณีมากยิ่งขึ้น

ผลงานช่วงระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 นี้ ประสบปัญหาเนื่องจากข้าพเจ้าได้เน้นภาพวิถีชีวิตคนของ 3 จังหวัดชายแดนใต้มากเกินไป จึงทำให้เรื่องราวเดิมที่ตั้งไว้ไม่ตรงประเด็นตามจุดมุ่งหมายในด้านของรูปแบบ ส่วนที่เหลืออยู่กับส่วนที่ถูกทำลาย ยังเป็นภาพที่กระจายมากเกินไป ยังไม่ได้รูปแบบที่รวบรัดชัดเจนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภาพที่ 23 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ “ดีชั่ว – ชั่วดี” ข้าพเจ้าได้พัฒนาผลงานและสร้างสรรค์ผลงานไปพร้อม ๆ กัน เป็นการสรุปทั้งหมดจากการศึกษาค้นคว้า รวบรวมความคิด เทคนิค วิธีการ ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์การแสดงออก เพื่อให้ผลงานบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ข้าพเจ้าได้ตั้งใจไว้

กล่าวโดยสรุป ผลงานวิทยานิพนธ์ทั้งหมดนี้ ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ในเนื้อหาสาระที่แสดงให้เห็นถึง สภาวะจิตใจของคน การต่อสู้ระหว่างจิตดีและจิตชั่วในตัวคนมนุษย์มีสองด้าน โดยการสื่อความหมายผ่านเทคนิคจิตรกรรมร่วมสมัยโดยอาศัยแรงบันดาลใจจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลายกับความรู้สึกลับกบกับจินตนาการของข้าพเจ้าเกี่ยวกับจิตดีจิตชั่วในตัวคนของมนุษย์ออกมาได้อย่างสมบูรณ์แบบ ตามความตั้งใจของข้าพเจ้าทุกประการ เป็นผลงานจิตรกรรมแบบ 2 มิติ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ภาพที่ 24 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 “ตีข้าว-ข้าวดี” 1 ขนาด 165 X 120 ซม.

ชื่องาน : ตีข้าว-ข้าวดี

ขนาด : 165 X 120 เซนติเมตร

เทคนิค : สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ศิลปิน : นายสมเกียรติ เม้าทอง

วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : ดีชั่ว – ชั่วดี

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ทางรูปแบบ

ลักษณะของงานเป็นงานจิตรกรรมแบบ 2 มิติ โดยใช้เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ รูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์ประกอบด้วยรูปแบบวิถีชีวิตของภาคใต้ ที่มีลักษณะทับซ้อนกันให้เกิดเป็นระยะของภาพโดยใช้รูปทรงของสถาปัตยกรรม สวนยาง โรงจักร ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ นำมาจัดวางรวมกันเพื่อสร้างรูปแบบให้เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ โดยการสร้างรูปแบบภาพที่ยังคงเหลือกับส่วนที่ถูกทำลายมาเป็นประธานหลักในผลงานการสร้างรูปแบบจัดวางองค์ประกอบซ้ายขวาไม่เท่ากัน สร้างบรรยากาศด้วยโทนสีโมโนโครมเป็นหลัก รายละเอียดจะจัดให้อยู่ตรงส่วนภาพที่ยังคงเหลืออยู่ การใช้ทิศทางของเส้นจะมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องที่เป็นอิสระทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างและส่วนที่เป็นรูปทรงของวิถีชีวิตด้วยการใช้โทนสีเข้มที่กลมกลืน เพื่อต้องการแบ่งแยกส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างกับส่วนที่เป็นรูปแบบวิถีชีวิต เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนและการวางจังหวะของภาพที่สลับกันอย่างเป็นระเบียบ ระหว่างภาพที่เหลืออยู่กับภาพที่ถูกทำลายรวมไปถึงข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ รูปแบบงานแสดงเป็นสัญลักษณ์ของความดีกับความชั่ว โดยสื่อผ่านรูปแบบภาพจิตรกรรมวิถีชีวิตของภาคใต้ที่คงเหลืออยู่ และถูกทำลายส่วนการแสดงออกถึงเรื่องราวในผลงานชิ้นนี้เป็นการแสดงถึงเรื่องของอารมณ์ และความรู้สึกภายในที่ต้องต่อสู้กันระหว่างความดีกับความชั่วในตัวตน

ภาพที่ 25 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 “ตีข้าว - ข้าวดี” 2 ขนาด 165 X 120 ซม.

ชื่องาน : ตีข้าว - ข้าวดี

ขนาด : 165 X 120 เซนติเมตร

เทคนิค : สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ศิลปิน : นายสมเกียรติ เม้าทอง

วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : ดีชั่ว – ชั่วดี

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ทางรูปแบบ

ลักษณะของงานเป็นงานจิตรกรรมแบบ 2 มิติ โดยใช้เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ รูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์ประกอบด้วยรูปแบบวิถีชีวิตของภาคใต้ ที่มีลักษณะทับซ้อนกันให้เกิดเป็นระยะของภาพโดยใช้รูปทรงของสถาปัตยกรรม ล้อมข้าว สวนยาง ไร่ ต้นมะม่วงหิมพานต์ ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ นำมาจัดวางรวมกันเพื่อสร้างรูปแบบให้เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ โดยการสร้างรูปแบบภาพที่ยังคงเหลือกับส่วนที่ถูกทำลายมาเป็นประธานหลักมีล้อมข้าวเป็นจุดเด่นของผลงานส่วนสถาปัตยกรรมต้นมะม่วงหิมพานต์ สวนยางพารา สัตว์เลี้ยง ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ นั้น เป็นรูปแบบที่รองลงมา ในผลงานการสร้างรูปแบบจัดวางองค์ประกอบซ้ายขวาไม่เท่ากัน สร้างบรรยากาศด้วยโทนสี โทนสี โครมเป็นหลัก รายละเอียดจะจัดให้อยู่ตรงส่วนภาพที่ยังคงเหลืออยู่ การใช้ทิศทางของเส้นจะมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องที่เป็นอิสระทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างและส่วนที่เป็นรูปทรงของวิถีชีวิตด้วยการใช้โทนสีเข้มที่กลมกลืน เพื่อต้องการแบ่งแยกส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างกับส่วนที่เป็นรูปแบบวิถีชีวิตเพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และการวางจังหวะของภาพที่สลับกันอย่างเป็นระเบียบระหว่างภาพที่เหลืออยู่กับภาพที่ถูกทำลาย รูปแบบงานแสดงเป็นสัญลักษณ์ของความดีกับความชั่ว โดยสื่อผ่านรูปแบบภาพจิตรกรรม วิถีชีวิตของภาคใต้ที่คงเหลืออยู่และถูกทำลาย ส่วนการแสดงออกถึงเรื่องราวในผลงานชิ้นนี้เป็นการแสดงถึงเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกภายในที่ต้องต่อสู้กันระหว่างความดีกับความชั่วในตัวคน รูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์มีความแตกต่างกันไม่มากนัก เนื่องจากเป็นการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องจากชิ้นที่ 1

ภาพที่ 26 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 “ตีข้าว ชั่วดี” 3 ขนาด 130 X 175 ซม.

ชื่องาน : ตีข้าว - ชั่วดี

ขนาด : 130 X 175 เซนติเมตร

เทคนิค : สีอะคริลิคบนผ้าใบ

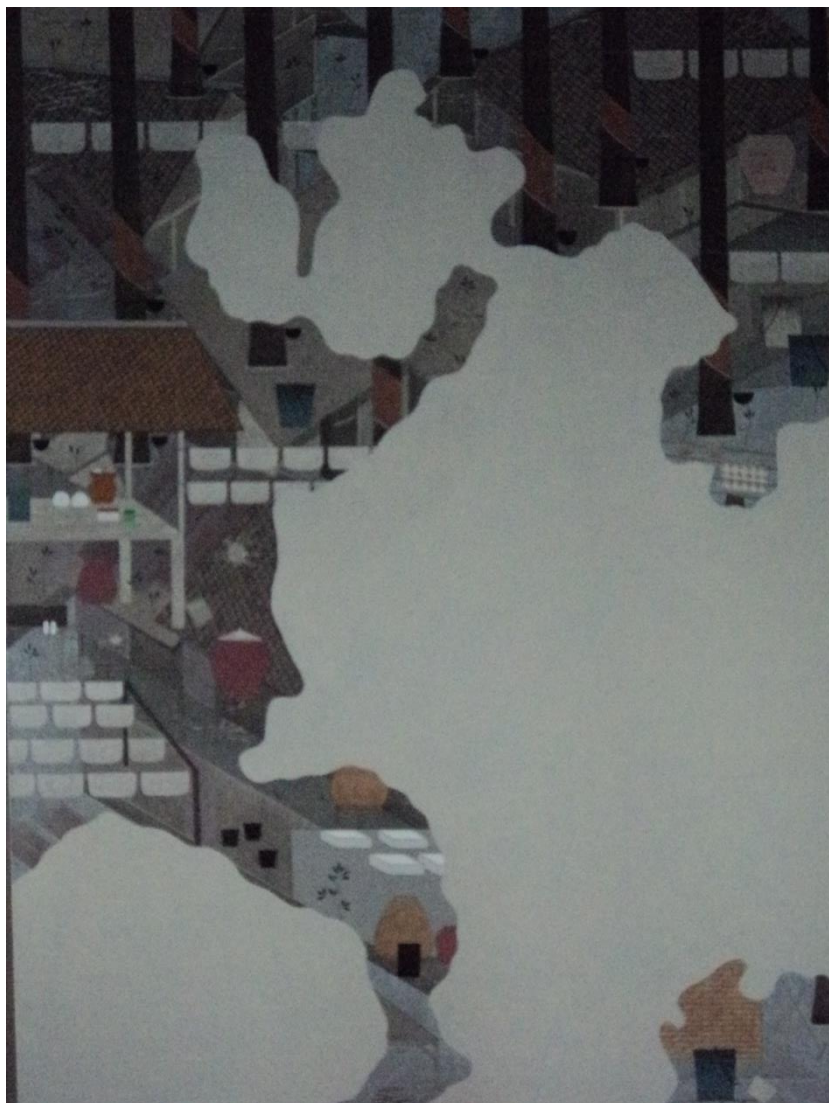
ศิลปิน : นายสมเกียรติ เม้าทอง

วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : ดีชั่ว – ชั่วดี

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ทางรูปแบบ

รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 3 ยังคงความเป็นรูปแบบ 2 มิติ ได้เหมือนเดิม โดยใช้เทคนิคสีอะคริลิคบนผ้าใบเป็นรูปภาพแนวอนที่มีแตกต่างจากชั้นที่ 1, 2, 4 รูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์ประกอบด้วยรูปแบบวิถีชีวิตของภาคใต้ ที่มีลักษณะทับซ้อนกันให้เกิดเป็นระยะของภาพโดยใช้รูปทรงของสถาปัตยกรรม สวนยาง ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ นำมาจัดวางรวมกันเพื่อสร้างรูปแบบให้เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ โดยการสร้างรูปแบบภาพที่ยังคงเหลือกับส่วนที่ถูกทำลายมาเป็นประธานหลักในผลงานการสร้างรูปแบบจัดวางองค์ประกอบซ้ายขวาไม่เท่ากัน ใช้รูปแบบสวนยางที่เป็นแนวตั้งแสดงถึงความมั่นคงแข็งแรงด้วยโทนสีดำ และสถาปัตยกรรมที่อยู่ในโทนสีน้ำตาลดำที่ให้ความรู้สึกถึงความกลมกลืนกันทั้งภาพ และมีองค์ประกอบย่อย เช่น ถังน้ำ ต้นกล้วยพารา ไม้พิน ที่นำมาใช้ให้ผลงานมีชีวิตและสมบูรณ์มากขึ้น การใช้ทิศทางของเส้นจะมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องที่เป็นอิสระทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างและส่วนที่เป็นรูปทรงของวิถีชีวิตด้วยการใช้โทนสีเข้มที่กลมกลืน เพื่อต้องการแบ่งแยกส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างกับส่วนที่เป็นรูปแบบวิถีชีวิตเพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และการวางจังหวะของภาพที่สลับกันอย่างเป็นระเบียบระหว่างภาพที่เหลืออยู่กับภาพที่ถูกทำลาย รูปแบบงานแสดงเป็นสัญลักษณ์ของความดีกับความชั่ว โดยสื่อผ่านรูปแบบภาพจิตรกรรม วิถีชีวิตของภาคใต้ที่คงเหลืออยู่และถูกทำลาย ส่วนการแสดงออกถึงเรื่องราวในผลงานชั้นนี้เป็นการแสดงถึงเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกภายในที่ต้องต่อสู้กันระหว่างความดีกับความชั่วในตัวคน รูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์มีความแตกต่างจากผลงานชั้นที่ 1, 2 ไม่มากนัก เนื่องจากเป็นการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 27 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 “ดีชั่ว ชั่วดี” 4 ขนาด 130 X 175 ซม.

ชื่องาน : ดีชั่ว – ชั่วดี

ขนาด : 130 X 175 เซนติเมตร

เทคนิค : สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ศิลปิน : นายสมเกียรติ เม้าทอง

วิเคราะห์การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : ดีชั่ว – ชั่วดี

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ทางรูปแบบ

รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 4 ยังคงความเป็นรูปแบบ 2 มิติ ได้เหมือนเดิม โดยใช้เทคนิคสีอะคริลิคบนผ้าใบรูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์ประกอบด้วยรูปแบบวิถีชีวิตของภาคใต้ ที่มีลักษณะทับซ้อนกันให้เกิดเป็นระยะของภาพเหมือนชั้นที่ 1, 2, 3 โดยใช้รูปทรงของสถาปัตยกรรม กระถ่อม สวนยาง แผ่นยางพารา ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ นำมาจัดวางรวมกันเพื่อสร้างรูปแบบให้เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ โดยการสร้างรูปแบบภาพที่ยังคงเหลือกับส่วนที่ถูกทำลายมาเป็นประธานหลักในผลงานการสร้างรูปแบบจัดวางองค์ประกอบซ้ายขวาไม่เท่ากัน รูปแบบสวนยางที่เป็นแนวตั้งแสดงถึงความมั่นคงแข็งแรงด้วยโทนสีดำ และสถาปัตยกรรมที่อยู่ในโทนสีน้ำตาลดำ ที่มีความกลมกลืนกันทั้งภาพ แผ่นยางพาราสีขาวที่ฝังตากแดดไว้อย่างเป็นระเบียบ และข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทำให้ผลงานมีชีวิตที่สมบูรณ์มากขึ้น การใช้ทิศทางของเส้นจะมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องที่เป็นอิสระทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่ว่าง และส่วนที่เป็นรูปทรงของวิถีชีวิตเพื่อให้เห็นความแตกต่าง และการวางจังหวะของภาพที่สลับกันอย่างเป็นระเบียบระหว่างภาพที่เหลืออยู่กับภาพที่ถูกทำลาย รูปแบบงานแสดงเป็นสัญลักษณ์ของความดีกับความชั่ว โดยสื่อผ่านรูปแบบภาพจิตรกรรม วิถีชีวิตของภาคใต้ที่คงเหลืออยู่และถูกทำลาย ส่วนการแสดงออกถึงเรื่องราวในผลงานชั้นที่ 4 เป็นการแสดงถึงเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกภายในที่ต้องต่อสู้กันระหว่างความดีกับความชั่วในตัวคน รูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ในผลงานชั้นที่ 4 มีความแตกต่างจากผลงานชั้นที่ 1, 2, 3 ไม่มากนัก เนื่องจากเป็นการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 3 สรุปผลงานสร้างสรรค์และการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงาน	ผลงานชิ้นที่ 1	ผลงานชิ้นที่ 2	ผลงานชิ้นที่ 3	ผลงานชิ้นที่ 4
รูปผลงาน				
ขนาด	165 X 120 ซม.	165 X 120 ซม.	175 X 130 ซม.	175 X 130 ซม.
เทคนิค	ศิลปะครีเอทีฟบนผ้าใบ			
แนวคิด	ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลายเปรียบเสมือนความดีกับความชั่วในตัวคนที่ต้องต่อสู้กันอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ความชั่วกับความดี เป็นธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์สามารถทำดีได้ ทำชั่วได้ คิดดีได้ คิดชั่วได้			
ลักษณะพิเศษ	เป็นการสร้างรูปแบบภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลายด้วยการระบายสีทับลงไปตรงส่วนที่ไม่ต้องการเพื่อให้เกิดเป็นพื้นที่ว่างกับรูปทรงเน้นเรื่องราวรายละเอียดในส่วนที่ยังคงเหลือ ส่วนที่ถูกทำลาย ปล่อยว่างด้วยพื้นที่ขาว ด้วยรูปทรงอิสระโดยการสร้างรูปแบบภาพที่ว่างไว้ตรงกลางภาพ ภาพที่คงเหลืออยู่ด้านบนกับด้านล่างของผลงาน	เป็นการสร้างรูปแบบภาพจิตรกรรมที่ยังคงเหลือด้วยการใช้สีสร้างบรรยากาศให้เกิดเป็นภาพวิถีชีวิตของภาคใต้ โดยเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตพื้นบ้าน ผ่านเรื่องราวของสถาปัตยกรรม สวนยางพารา สัตว์เลี้ยง ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ โดยการสร้างรูปแบบภาพที่ยังคงเหลืออยู่ตรงกลางภาพ ภาพที่เสียหายอยู่ส่วนบนกับส่วนล่างของผลงาน	เป็นการสร้างรูปแบบภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลายและคงเหลืออยู่เป็นรูปแบบแนวอนที่มีความแตกต่างจากชิ้นที่ 1,2,4 โดยสร้างบรรยากาศโทนสีที่มีความเข้มและกลมกลืนมากขึ้น มีการแบ่งระยะของภาพใกล้ไกลได้ชัดเจน	เป็นการสร้างรูปแบบที่เป็นแนวตั้งมองเห็นภาพวิถีชีวิตชาวสวนยางที่เป็นจุดเด่น นำสายตาผู้มองค์ประกอบรองคือสถาปัตยกรรมระยะหลังแสดงให้เห็นวิถีชีวิตพื้นบ้านที่ถูกทำลาย
ข้อค้นพบ	น้ำหนัก ความเข้ม ของบรรยากาศและรายละเอียดยังน้อยขาดความมีชีวิตชีวาภาพของผลงานยังแข็งอยู่	บรรยากาศยังมีความสว่างต้องลดบรรยากาศลงเพื่อให้ได้บรรยากาศถึงความ เป็นพื้นถิ่น	ขาดน้ำหนักและรายละเอียดของวัตถุยังมีน้อย	ขาดน้ำหนักและระยะของงาน
การแก้ไขและการพัฒนา	เพิ่มน้ำหนักและรายละเอียดให้มากขึ้น พัฒนาผลงานให้มีความเป็นตัวของตัวเองสูงขึ้น ลดรายละเอียดความตั้งใจในผลงานแค่บางส่วน	ลดบรรยากาศความสว่างลงเพื่อให้ได้บรรยากาศถึงความ เป็นพื้นถิ่น	ควรเพิ่มน้ำหนักวัตถุข้าวของเครื่องใช้ให้มากขึ้น	ควรเพิ่มน้ำหนักระยะของผลงานให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลอภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ดีชั่ว-ชั่วดี” เป็นผลงานสร้างสรรค์ที่ต้องการนำเสนอเรื่องราวของภาวะจิตใจของคนที่ต้องต่อสู้กันระหว่างจิตดี และจิตชั่ว ในตัวตนของมนุษย์ที่มีสองด้าน ใช้จินตนาการของข้าพเจ้าผนวกเข้ากับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างสรรค์ถ่ายทอดผ่านกระบวนการเทคนิคศิลปะครีเอทีฟบนผ้าใบ ออกมาในรูปแบบงานจิตรกรรม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้ผู้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความคิดที่มีอยู่ในตัวตน ไม่ให้ด้านมืดเข้ามาบดบัง กระตุ้นจิตสำนึกที่ดีงามให้มีกำลังสูงขึ้นในเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์เริ่มจาก การที่ตนเองตระหนักในความดี ความชั่ว ในตัวตน แล้วเริ่มมองบุคคลในสังคมว่าเป็นเหมือนกันหรือไม่ จนเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน จึงมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์และจัดลำดับขั้นตอนทางความคิด เมื่อได้แนวทางที่ชัดเจน จึงเริ่มเก็บข้อมูลแบบเจาะลึก พร้อมทั้งทดลองสร้างสรรค์ผลงานไปพร้อม ๆ กับการค้นคว้าข้อมูลเสริม โดยการศึกษาจากงานศิลปะและศิลปินที่มีการทำงานใกล้เคียงกับแนวความคิดของข้าพเจ้า คติความเชื่อทางศาสนาที่สอดคล้องกับงาน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับจิตรกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมสอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงานมากที่สุด พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการสร้างภาพร่างและงานทดลองว่ามีความสัมพันธ์กับแนวความคิดที่วางไว้หรือไม่ วิเคราะห์งานที่สร้างสรรค์ก่อนเนื้อหาข้อดีและข้อเสีย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น และพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ให้ออกมาสมบูรณ์ที่สุด การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์อย่างเป็นทางการขึ้นตอน ทำให้สามารถวิเคราะห์และมองเห็นปัญหาด้านต่างๆ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาซึ่งนำไปสู่การแสดงผลออกที่ชัดเจน ทั้งในด้านแนวความคิด กระบวนการสร้างสรรค์ และยังสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกออกมาได้อย่างลงตัว ผลงานสร้างสรรค์จึงบรรลุวัตถุประสงค์ อันเป็นแนวทางที่นำไปสู่การพัฒนาผลงานในขั้นตอนต่อไปได้อีก

วิทยานิพนธ์หัวข้อ “ดีชั่ว / ชั่วดี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอถึงเรื่องราวการต่อสู้ของความคิดกับความชั่วที่มีอยู่ในตัวตน โดยการสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยในรูปแบบรูปธรรมถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกถึงความดีกับความชั่ว

แนวความคิด เป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกทำลายเปรียบเสมือนความคิดกับความชั่วในตัวตนที่ต่อสู้กันอยู่ตลอดเวลาไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ความชั่วกับความดีเป็นธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์สามารถทำดีได้ ทำชั่วได้ คิดดีได้ คิดชั่วได้ ภาพผลงานจิตรกรรมวิทยานิพนธ์ชุด “ดีชั่ว / ชั่วดี” รวมทั้งหมด 4 ชิ้น เขียนด้วยเทคนิคศิลปะครีเอทีฟบนผ้าใบ ขนาด 165X120 ซม. และขนาด 175X130 ซม. จำนวน 2 ชิ้น

อภิปรายผล

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้เรื่อง ดิษฐ์-ชั่วดี ได้ผลงานจิตรกรรมรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัยด้วยการใช้เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ จำนวน 4 ชิ้น ได้มีข้อค้นพบ

ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการสร้างรูปแบบภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลายด้วยการระบายสีทับลงไปตรงส่วนที่ไม่ต้องการเพื่อให้เกิดเป็นพื้นที่ว่างกับรูปทรงเน้นเรื่องราวรายละเอียดในส่วนที่ยังคงเหลือ ส่วนภาพที่ถูกทำลายปล่อยว่างด้วยพื้นสีขาว ด้วยรูปทรงอิสระโดยการสร้างรูปแบบส่วนที่ว่างไว้ตรงกลางภาพ ส่วนที่คงเหลืออยู่ด้านบนกับด้านล่างของผลงาน ในผลงานชิ้นนี้ยังมีข้อผิดพลาดเรื่องของน้ำหนักความเข้มของบรรยากาศและรายละเอียดยังมีน้อย ขาดความมีชีวิตชีวา รวมของผลงานยังมีความแข็งอยู่ ควรเพิ่มน้ำหนักและรายละเอียดให้มากขึ้น พัฒนาผลงานให้มีความเป็นตัวเองสูงขึ้นลดรายละเอียด ความตั้งใจในผลงานแค่บางส่วนออก

ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบภาพจิตรกรรมที่ยังคงเหลือด้วยการใช้สีสร้างบรรยากาศให้เกิดเป็นภาพวิถีชีวิตของภาคใต้ โดยเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตพื้นบ้านผ่านเรื่องราวของสถาปัตยกรรม สวนยางพารา สัตว์เลี้ยง ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ โดยการสร้างรูปแบบภาพที่ยังคงเหลืออยู่ตรงกลางภาพ ภาพที่เสียหายอยู่ส่วนบนกับส่วนล่างของผลงาน ในผลงานชิ้นนี้ยังมีข้อผิดพลาดเรื่องของบรรยากาศ ยังมีความสว่างต้องลดบรรยากาศลงเพื่อให้ได้บรรยากาศของความเป็นพื้นถิ่น

ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นการสร้างรูปแบบภาพจิตรกรรมที่ถูกทำลายและคงเหลืออยู่ เป็นรูปแบบภาพแนวอนที่มีแตกต่างจากชิ้นที่ 1, 2 และ 4 โดยสร้างบรรยากาศโทนสีที่มีความเข้มและกลมกลืนมากขึ้น มีการแบ่งระยะของภาพใกล้ไกลได้ดีขึ้น ในผลงานชิ้นนี้ยังมีข้อผิดพลาดยังขาดน้ำหนักและรายละเอียดของวัตถุยังมีน้อย ควรเพิ่มน้ำหนักวัตถุ ข้าวของเครื่องใช้ให้มากขึ้น

ผลงานชิ้นที่ 4 เป็นการสร้างรูปแบบที่เป็นแนวตั้ง มองเห็นภาพวิถีชีวิตของชาวสวนยางที่เป็นจุดเด่นนำสายตาสู่องค์ประกอบรอง คือสถาปัตยกรรมระยะหลัง แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตพื้นบ้านที่ถูกทำลาย ในผลงานชิ้นนี้ยังมีข้อผิดพลาด ขาดน้ำหนักและระยะของงาน ควรเพิ่มน้ำหนักและระยะของผลงานให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ นับว่าเป็นประโยชน์สูงสุดต่อตัวข้าพเจ้าเองในหลายด้าน ทั้งในด้านแนวความคิด ด้านทักษะ กระบวนการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมร่วมสมัย ด้านการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ในเชิงลึกซึ้ง จึงขอสรุปให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีความสนใจที่นำไปพัฒนาต่อ ทั้งทางด้านเนื้อหา รูปแบบ และเทคนิคในแนวทางที่สอดคล้องใกล้เคียงกัน ดังต่อไปนี้ ผลงานของข้าพเจ้าที่ต้องสื่อถึงความคิดความชั่ว ต้องอาศัยความเข้าใจจึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าและหาข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ เพื่อให้มีความเข้าใจเรื่องราวที่จะสร้างสรรค์ให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสรรค์ครั้งต่อไป

ตลอดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ จะพบปัญหาในการทำงานในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งข้าพเจ้าได้สรุปนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานต่อไปโดยได้สรุปไว้ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับความดีความชั่ว ควรจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางและแบบแผนในการทำงาน จะได้เป็นแนวทางการสร้างสรรค์ให้เกิดรูปแบบเฉพาะตัว
2. ในการทำงานศิลปะ จะต้องมีการพัฒนาผลงานที่สร้างสรรค์ กล่าวคือ หากเรามีพื้นฐานแนวทางในลักษณะนี้อยู่แล้ว เราก็ควรเปิดโลกทัศน์ ปรับปรุง พัฒนาแนวทางรูปแบบการทำงานให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น ดังที่ข้าพเจ้ามีความถนัดด้านกรรมวิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย เมื่อได้รับความรู้ในระดับที่สูงขึ้น รูปแบบก็ต้องมีการพัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำงานในอนาคต
3. ในการนำเสนอองค์ประกอบของผลงานควรต้องมีการศึกษาทฤษฎีองค์ประกอบทางศิลปะ (Composition) ให้เกิดความเข้าใจและจะสามารถนำไปพัฒนาผลงานสู่การปฏิบัติงานจริงได้อย่างดี
4. ในการสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับความดีความชั่วนั้นต้องมีการศึกษาหลักธรรมชาติของมนุษย์จากสภาพสังคมที่อยู่ร่วมกัน ทั้งภายนอกและภายในให้รู้จริงก่อนแล้วนำมาพัฒนาปรับเปลี่ยนไปตามความรู้สึกของตนเองบนพื้นฐานของความเป็นจริง
5. ผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อ “ดีชั่ว-ชั่วดี” อาจเป็นการนำเสนอผลงานที่สะท้อนความรู้สึกส่วนตัวและสามารถวิจารณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์หันไปพัฒนาผลงานในรูปแบบใหม่ ๆ ต่อไป

รายการอ้างอิง

กรมประชาสัมพันธ์. **ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน**. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558. เข้าถึงได้จาก

http://hq.prd.go.th/prTechnicalDM/ewt_news.php?nid=1619&filename=Test_04/FORTICLIENT_CONTINUE

ณัฐนภ ตระกูลชนภาส, “ตามรอยพระอริยสงฆ์แห่งเมืองคอกบั้งงาม พระอาจารย์ชา สุภัทโท.”

Secret 5, 109 (มกราคม 2556).

ตรีพัตรยศ สดลภา. **คุณธรรมกับสังคมไทยในปัจจุบัน**. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558. เข้าถึงได้จาก

<http://topicstock.pantip.com/writer/topicstock/2010/10/W9867285/W9867285.html>

_____. นิทรรศการ ภาพเขียนบัวหลวง ครั้งที่ 33. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2554.

พระมหาสมปอง ตาลปุตโต. **ธรรมะ To Go**. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กเลิฟเวอร์ จำกัด, 2552.

พิชัย วรรณกุลสุนทร. นิทรรศการ ภาพเขียนบัวหลวง ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2529.

มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา. **กิลตศัณหา**. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558. เข้าถึงได้จาก

<http://www.dhamahome.com>.

วรินทร์ วิชญาณุโรจน์. **เข้าใจเข้าถึงพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม, 2549.

ว.วชิรเมธี. **กิลตศ**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ปราง, 2555.

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. **พุทธโฆโลยีเรื่อง ความซั้วกับความดี**. บริษัท แอดวานซ์แอสเตนคาร์ด กรุ๊ป จำกัด, 2544.

สมพร เจริญพงศ์. **ของขวัญทรงคุณค่า 60 พระบรมราชาบาท**. กรุงเทพฯ:ธรรมสภา, 2549.

สุวัฒน์ชัย ทับทิม. นิทรรศการ ภาพเขียนบัวหลวง ครั้งที่ 31. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2552.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายสมเกียรติ เม้าทอง

ภูมิลำเนา 179 หมู่ 10 ต.โตนดด้วน อ.ควนขนุน จ.พัทลุง 93110

โทร 086-2731082

E-mail Somkiat 261@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2541 ประถมศึกษาโรงเรียนวัดเกาะยาง
- พ.ศ. 2544 มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชะอวดวิทยา
- พ.ศ. 2547 ระดับปวช. วิทยาลัยช่างศิลป์ ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2548 หลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยในวังชาย
- พ.ศ. 2552 ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรมไทย วิทยาลัยเพาะช่าง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- พ.ศ. 2554 ศึกษาต่อระดับปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาคณะ
จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร